

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

Predmet br.: IT-95-5/18-PT

Datum: 9. juli 2009.

Original: engleski

PRETRESNO VIJEĆE

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 9. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO TREĆEM ZAHTJEVU TUŽIOCA ZA FORMALNO PRIMANJE NA
ZNAJJE ČINJENICA O KOJIMA JE VEĆ PRESUĐENO**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po “Trećem zahtjevu tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno”, podnesenom 7. aprila 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Zahtjevu su prethodili “Prvi zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno” (dalje u tekstu: Prvi zahtjev), podnesen 27. oktobra 2008. i “Drugi zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i *Corrigendum* Prvog zahtjeva tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno” (dalje u tekstu: Drugi zahtjev), podnesen 17. marta 2009. Dana 5. juna 2009., Vijeće je donijelo “Odluku po Prvom zahtjevu tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno” (dalje u tekstu: Prva odluka u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno) kojom je djelimično odobren Prvi zahtjev. Međutim, Vijeće još rješava po Drugom zahtjevu, na koji optuženi treba da odgovori do 27. jula 2009.

2. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) traži da Vijeće primijeni svoje diskreciono ovlaštenje na osnovu pravila 94(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) da formalno primi na znanje činjenice u vezi s događajima u enklavi Srebrenice tokom 1995.,¹ od kojih su o nekima već presudila pretresna vijeća i Žalbeno vijeće u predmetima *Krstić*² i *Blagojević*³. Tužilac se referira na argumente koje je iznio u Prvom zahtjevu i Drugom zahtjevu u vezi s pravnim kriterijumima koji moraju biti zadovoljeni da bi neka činjenica o kojoj je već presuđeno mogla biti formalno primljena na znanje i inkorporira ih u ovaj Zahtjev.⁴ Tužilac dalje tvrdi da činjenice o kojima je već presuđeno navedene u Dodatku A Zahtjevu zadovoljavaju kriterijume predviđene u relevantnoj praksi Međunarodnog suda, i da bi se

¹ Zahtjev, par. 1.

² V. *Tužilac protiv Krstića*, predmet br. IT-98-33-T, Presuda, 2. august 2001. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*); *Tužilac protiv Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Presuda, 19. april 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*).

³ V. *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, Presuda, 17. januar 2005. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*); *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Presuda, 9. maj 2007. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Blagojević*).

⁴ Zahtjev, par. 3; v. takođe Prvi zahtjev, par. 3–4, 6, 8; Drugi zahtjev, fusnota 17.

formalnim primanjem na znanje tih činjenica postigla ekonomičnost sudskog postupka uz istovremeno očuvanje prava optuženog na pravično, javno i ekspeditivno suđenje.⁵

3. Optuženi je 14. aprila 2009. podnio “Zahtjev za produženje roka za odgovor na Drugi i Treći zahtjev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno” (dalje u tekstu: Zahtjev za produženje roka), u kom traži da se do 21. januara 2010. produži rok za odgovor na Zahtjev i Drugi zahtjev, i tvrdi da mu opsežnost oba zahtjeva onemogućava da adekvatno odgovori u uobičajenom roku od četrnaest dana.⁶ Tužilac je 16. aprila 2009. dostavio “Odgovor tužioca na Zahtjev za produženje roka za odgovor na Drugi i Treći zahtjev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno”, u kom se protivi Zahtjevu za produženje roka, i tvrdi da optuženi “nije pokazao valjan razlog za svoj zahtjev u skladu s pravilom 127(A)(i) Pravilnika” jer nije iznio konkretno opravdanje za navedeno produženje roka.⁷ Pretpretresni sudija je 17. aprila 2009. je donio “Odluku po Zahtjevu za produženje roka za odgovor na Drugi i Treći zahtjev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno”, zaključivši da bi bilo u interesu pravde i valjanog vođenja pretpretresnog postupka da odobri produženje roka, uz konstataciju da je dovoljan mnogo kraći rok od onog koji je zatražio optuženi. Naložio je zatim optuženom da najkasnije do 1. juna 2009. dostavi svoj odgovor na Zahtjev.⁸

4. Dana 29. maja 2009. godine, optuženi je dostavio “Odgovor na Treći zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i Zahtjev za spisak svjedoka koje treba povući” (dalje u tekstu: Zahtjev), u kojem se referira na argumente koje je pod naslovom “Opšta razmatranja” iznio u “Odgovoru na Prvi zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno”, dostavljenom 30. marta 2009. i inkorporira ih u svoj Zahtjev (dalje u tekstu: Odgovor na Prvi zahtjev).⁹ Kao dodatni faktor, optuženi u svom Odgovoru iznosi tvrdnju da “formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno predstavlja novu tvorevinu međunarodnog krivičnog postupka koja ne postoji ni u anglosaksonskim ni u kontinentalnim nacionalnim pravnim sistemima”.¹⁰ On takođe tvrdi da bi time bio nerazumno opterećen u pogledu vremena i resursa koji su mu potrebni da bi mogao osporiti 1.889 činjenica sadržanih u tri zahtjeva za formalno primanje na znanje koje je podnio

⁵ Zahtjev, par. 3.

⁶ Zahtjev za produženje roka, par. 3–4.

⁷ Odgovor tužilaštva na Zahtjev za produženje roka za odgovor na Drugi i Treći zahtjev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 16. april 2009., par. 1–2.

⁸ Odluka po Zahtjevu za produženje roka za odgovor na Drugi i Treći zahtjev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 17. april 2009., par. 4–5.

⁹ Odgovor, par. 2; v. Odgovor na Prvi zahtjev, par. 2–12.

¹⁰ Odgovor, par. 3.

tužilac. Stoga, postupak formalnog primanja na znanje tih činjenica bi osujetio a ne unaprijedio ekonomičnost sudskog postupka.¹¹

5. Optuženi dalje traži da Vijeće odbije formalno primiti na znanje određene činjenice na osnovu toga što se one isključivo oslanjaju na dokumentarne dokaze. On tvrdi da mora biti uspostavljena jasna distinkcija između autentičnosti dokumenata i pouzdanosti sadržaja dokumenata; shodno tome, samo se postojanje i autentičnost dokumenata mogu formalno primiti na znanje, ali ne i istinitost njihovog sadržaja. Kako bi potkrijepio svoju tvrdnju, optuženi upućuje na precedentno pravo Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR) kao i na član 13(c)(5)(d) Povelje Međunarodnog tribunala za Daleki istok.¹²

6. Pored toga, optuženi tvrdi da bi Vijeće, čak i ako se složi s formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, ipak trebalo odbiti to da učini u vezi s nekim činjenicama na osnovu toga što one ne zadovoljavaju pravne kriterijume u skladu s praksom Međunarodnog suda.¹³ U tom kontekstu, on tvrdi da, u skladu s praksom Međunarodnog suda, činjenice koje se tiču njegove navedene krivične odgovornosti nisu prikladne za formalno primanje na znanje. Iz tog razloga, određene činjenice koje se konkretno odnose na cilj ili na ponašanje učesnika udruženog zločinačkog poduhvata (dalje u tekstu: UZP) navedenog u Optužnici ne bi trebale biti obuhvaćene formalnim primanjem na znanje od strane Vijeća.¹⁴

7. Optuženi na kraju traži od Vijeća da naloži tužiocu da dostavi spisak svjedoka koje treba povući ukoliko bude formalno primljena na znanje bilo koja od činjenica sadržanih u tri zahtjeva u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno koje je podnio tužilac, naznačivši koje se činjenice o kojima je presuđeno odnose na svakog od svjedoka koje treba povući.¹⁵ On tvrdi da bi takav postupak omogućio Vijeću da utvrdi u kojoj mjeri bi se primanjem na znanje predloženih presuđenih činjenica uštedilo vrijeme i unaprijedila ekonomičnost sudskog postupka,¹⁶ i pružila “potpuna slika o tome šta bi zapravo bilo postignuto kršenjem prava optuženog na pravično suđenje u ime ekspeditivnosti”.¹⁷

8. Tužilac je 3. juna 2009. podnio “Zahtjev tužioca za odobrenje da uloži repliku na “Odgovor na Treći zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno””, kojim od Vijeća traži odobrenje da replicira na Odgovor, što je potrebno kako bi se

¹¹ Odgovor, par. 4.

¹² Odgovor, par. 5–8.

¹³ Odgovor, par. 9–26, Dodatak A.

¹⁴ Odgovor, par. 11–17.

¹⁵ Odgovor, par. 24–26.

¹⁶ Odgovor, par. 25.

¹⁷ Odgovor, par. 26.

osvrnulo na tvrdnje optuženog u vezi s dopustivošću formalnog uzimanja na znanje činjeničnih zaključaka u vezi sa sadržajem nekog dokumenta i u vezi sa zahtjevom optuženog da se naloži tužiocu da dostavi spisak svjedoka koje treba povući. Na statusnoj konferenciji 3. juna 2009., pretpresni sudija je tužiocu dao odobrenje da replicira na Odgovor po potonjem pitanju,¹⁸ a "Replika tužioca na 'Odgovor na Treći zahtjev tužioca za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i Zahtjev za spisak svjedoka koje treba povući'" podnesena je 4. juna 2009. (dalje u tekstu: Replika). U njoj tužilac tvrdi da je zahtjev optuženog preuranjen, budući da spisak koji traži optuženi ne može biti dostavljen dok tužiocu ne bude poznat tačan broj presuđenih činjenica koje je Vijeće spremno formalno primiti na znanje. Pored toga, sadržina tog spiska zavisila bi od karaktera eventualnog prigovora koji optuženi namjerava iznijeti u vezi s presuđenim činjenicama koje podliježu formalnom primanju na znanje.¹⁹

II. Mjerodavno pravo

9. Pravilo 94(B) Pravilnika predviđa sljedeće:

Na zahtjev jedne od strana ili *proprio motu* pretresno vijeće može, nakon što sasluša strane, odlučiti da formalno primi na znanje činjenice o kojima je presuđeno ili dokumentarne dokaze iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom koji se odnose na pitanja o kojima je riječ u tekućem suđenju.

10. Pravilo 94(B) usmjereno je na postizanje ekonomičnosti sudskog postupka i usklađivanje presuda Međunarodnog suda dajući pretresnom vijeću diskreciono ovlaštenje da formalno prima na znanje činjenice ili dokumente iz drugih postupaka. Žalbeno vijeće je konstatovalo da "[p]rilikom primjene pravila 94 Pravilnika, treba postići ravnotežu između pravosudne ekonomičnosti, odnosno unaprijediti pravosudnu ekonomičnost, i osnovno pravo optuženog na pravično suđenje".²⁰ Žalbeno vijeće je dalje konstatovalo da "iako je moguće formalno primiti na znanje činjenice o kojima je presuđeno u vezi s postojanjem [...] krivičnih djela, *actus reus* i *mens rea* kojima se potkrepljuje odgovornost optuženog za dotična krivična djela moraju se dokazati drugim sredstvima a ne formalnim primanjem na znanje".²¹

11. Što se tiče posljedica formalnog uzimanja na znanje, Žalbeno vijeće je konstatovalo da "formalnim primanjem na znanje neke činjenice o kojoj je već presuđeno, veće utvrđuje osnovanu

¹⁸ Statusna konferencija, T. 303–305 (3. juni 2009).

¹⁹ Replika, par. 1.

²⁰ *Tužilac protiv Nikolića*, predmet br. IT-02-60/1-A, Odluka po molbi žalioaca za formalno primanje na znanje činjenica, 1. april 2005., par. 12.

²¹ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-AR73.1, Odluka po interlokutornim žalbama na Odluku Pretresnog vijeća po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i tužiočevom katalogu činjenica o kojima su se strane složile, 26. juni 2007. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Dragomir Milošević*), par. 16.

pretpostavku o tačnosti te činjenice, koju stoga ne treba ponovo dokazivati na suđenju”.²² Takođe je utvrđeno da

formalno primanje na znanje ne mijenja konačni teret ubjeđivanja, koji i dalje snosi tužilac . . . [U]činak je samo u tome da se tužilac oslobađa svog prvobitnog tereta da predoči dokaze za neku tvrdnju; odbrana zatim može dovesti tu tvrdnju u pitanje predlažući pouzdane i vjerodostojne dokaze o suprotnom.²³

12. Primjenjujući svoje diskreciono ovlaštenje na osnovu pravila 94(B), pretresno vijeće mora procijeniti: (1) da li svaka od činjenica o kojima je presuđeno zadovoljava različite kriterijume koji su navedeni u praksi Međunarodnog suda u vezi s formalnim primanjem na znanje, i (2) da li bi neku činjenicu, bez obzira na to što zadovoljava gorenavedene kriterijume, trebalo izuzeti na osnovu toga što njeno formalno primanje na znanje ne bi bilo u interesu pravde.²⁴ Kriterijume pravila 94(B) ustanovila su ostala vijeća,²⁵ kako slijedi:

- (a) Činjenica mora biti relevantna za postupak koji je u toku;²⁶
- (b) Činjenica mora biti jasna, konkretna i takva da se može identifikovati;²⁷
- (c) Činjenica, kako ju je formulisala strana koja podnosi zahtjev, ne smije se u bilo kom smislu suštinski razlikovati od načina na koji je navedena u izvornoj presudi;²⁸
- (d) Činjenica ne smije biti nejasna niti navoditi na pogrešan zaključak u kontekstu u koji je stavljena u podnesku strane koja je podnijela zahtjev.²⁹ Pored toga,

²² *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.5, Odluka po interlokutornoj žalbi optužbe na Odluku Pretresnog veća po interlokutornoj žalbi tužioca na Odluku po predlogu optužbe za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno od 10. aprila 2003., 28. oktobar 2003., str. 4.

²³ *Tužilac protiv Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-AR73(C), Odluka po interlokutornoj žalbi tužioca na Odluku o formalnom primanju na znanje, 16. juni 2006. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Karemera*), par. 42.

²⁴ V. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 9, gdje se citira *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno s Dodatkom, 26. septembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 4.

²⁵ V. *Tužilac protiv Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 22. august 2008., par. 20.

²⁶ *Tužilac protiv Niyitegeke*, ICTR-96-14-A, Obrazloženje usmene odluke donesene 21. aprila 2004. po zahtjevu žalioaca za prihvatanje dodatnih dokaza i formalno primanje na znanje, 17. maj 2004., par. 16.

²⁷ V. npr. *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u vezi sa Sarajevom, 26. juni 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Perišić*), par. 18; *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-PT, Odluka o formalnom primanju na znanje, 14. decembar 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 37; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Odluka po zahtjevu za primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno na osnovu pravila 94(B), 14. mart 2006., par. 12; *Tužilac protiv Hadžihasanovića i drugih*, predmet br. IT-01-47-T, Odluka po zahtjevima branilaca optuženih Hadžihasanovića i Kubure od 20. januara 2005. u vezi s formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je presuđeno u drugim predmetima, 14. april 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Hadžihasanović*), str. 5; *Tužilac protiv Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Odluka po trećem i četvrtom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 24. mart 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), par. 14.

²⁸ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 14.

²⁹ Odluka po žalbi u predmetu *Karemera*, par. 55; Odluka u predmetu *Popović*, par. 8.

Prijevod

formalno primanje na znanje te činjenice mora biti uskraćeno “ako ona postane nejasna ili navodi na pogrešan zaključak zbog toga što će biti uskraćeno formalno primanje na znanje jedne ili više okolnih činjenica”;³⁰

- (e) Strana koja je podnijela zahtjev mora dovoljno precizno navesti tu činjenicu;³¹
- (f) Činjenica ne smije sadržati karakterizacije ili zaključke suštinski pravne prirode;³²
- (g) Činjenica ne smije biti zasnovana na sporazumu između strana u izvornom postupku;³³
- (h) Činjenica se ne smije odnositi na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog;³⁴ i
- (i) Činjenica nipošto ne smije biti predmet tekućeg postupka po žalbi ili preispitivanja.³⁵

III. Diskusija

A. Opšta razmatranja

13. Vijeće napominje da se u svojoj Prvoj odluci u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno već pozabavilo tvrdnjom optuženog da je formalno primanje na znanje presuđenih činjenica protivpravno i u nesaglasnosti s međunarodnom pravom,³⁶ i da tvrdnja optuženog u Odgovoru u vezi s tim pitanjem ne sadrži nikakvo rezonovanje koje bi išlo dalje od onoga koje je iznio u svom Odgovoru na Prvi zahtjev.³⁷ Vijeće ponovo naglašava da optuženi ne iznosi nikakav razlog kojim bi potkrijepio taj navod, i odbacuje njegovu tvrdnju da je formalno primanje na znanje presuđenih činjenica protivpravno i u nesaglasnosti s međunarodnim pravom. Kako je navedeno u Prvoj odluci u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, pravilo 94(B) Pravilnika jasno predviđa diskreciono ovlaštenje pretresnog vijeća za formalno

³⁰ Odluka u predmetu *Popović*, par. 8

³¹ *Tužilac protiv Kupreškića*, predmet br. IT-95-16-A, Odluka po zahtjevima Drage Josipovića, Zorana Kupreškića i Vlatka Kupreškića za prihvatanja dodatnih dokaza na osnovu pravila 115 i za formalno primanje na znanje činjenica na osnovu pravila 94(B), 8. maj 2001. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Kupreškić*), par. 12; Odluka u predmetu *Popović*, par. 9.

³² Odluka po žalbi u predmetu *Dragomir Milošević*, par. 19–22; Odluka u predmetu *Popović*, par. 10; Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 15. V. takođe Odluku u predmetu *Hadžihasanović*, str. 5; *Tužilac protiv Mejakića*, predmet br. IT-02-65-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje na osnovu pravila 94(B), 1. april 2004., str. 4; *Tužilac protiv Blagojevića i drugih*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i dokumentarnih dokaza, 19. decembar 2003., par. 16; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Odluka po zahtjevu za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno na osnovu pravila 94(B), 14. mart 2006., par. 12.

³³ Odluka u predmetu *Popović*, par. 11; *Tužilac protiv Mejakića i drugih*, predmet br. IT-02-65-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje na osnovu pravila 94(B), 1. april 2004., str. 4; *Tužilac protiv Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-PT, Odluka po zahtjevima tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i za prihvatanje pismenih izjava svjedoka na osnovu pravila 92bis, 28. februar 2003., par. 15.

³⁴ Odluka po žalbi u predmetu *Karemera*, par. 50.

³⁵ Odluka po žalbi u predmetu *Kupreškić*, par. 6.

³⁶ V. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je presuđeno, par. 11.

³⁷ V. Odgovor na Prvi zahtjev.

primanje na znanje presuđenih činjenica, a Vijeće je obavezano Pravilnikom. Vijeće će stoga slijediti relevantnu sudsku praksu Žalbenog vijeća i drugih pretresnih vijeća prilikom utvrđivanja da li će formalno primiti na znanje predložene činjenice.

14. Optuženi u Odgovoru tvrdi da su neke predložene činjenice u Zahtjevu zasnovane isključivo na dokumentarnim dokazima, i da ih, stoga, Vijeće ne može formalno primiti na znanje.³⁸ Upućujući se na precedentno pravo MKSR-a, on tvrdi da isključivo postojanje i autentičnost tih dokumenata mogu biti formalno primljeni na znanje.³⁹ Vijeće primjećuje da se precedentno pravo o kojem se govori u Odgovoru odnosi na zahtjeve za formalno primanje na znanje dokumenata koji još nisu pomenuti ni u jednoj ranijoj presudi u svrhu utvrđivanja neke činjenice.⁴⁰ Međutim, sve predložene činjenice u Zahtjevu koje su zasnovane na dokumentarnim dokazima već su utvrđene u nekoj od presuda Međunarodnog suda; Vijeće smatra to značajnom distinkcijom koju treba imati u vidu. Shodno tome, Vijeće odbacuje tvrdnju optuženog u vezi s predloženim činjenicama koje su zasnovane na dokumentarnim dokazima, i razmotriće mogućnost njihovog formalnog primanja na znanje ukoliko su zadovoljeni preostali kriterijumi navedeni u paragrafu 12 gore u tekstu.

15. Pored toga, Vijeće napominje da se neke od predloženih činjenica koje optuženi osporava na gorenavedenoj osnovi isključivo odnose na postojanje i sadržaj određenih dokumenata.⁴¹ Vijeće je svjesno toga da te činjenice treba razlikovati od predloženih činjenica koje se direktno odnose na određene događaje i okolnosti na području Srebrenice, koje su takođe zasnovane na dokumentarnim dokazima.⁴² Međutim, iako ima u vidu da pravilo 94(B) u svom drugom dijelu predviđa mogućnost formalnog uzimanja na znanje dokumentarnih dokaza iz drugih postupaka, Vijeće shvaća da je tužilac podnio predložene činjenice Vijeću na razmatranje

³⁸ Taj prigovor odnosi se na predložene činjenice 1397, 1399, 1405–1407, 1410–1411, 1413, 1417–1418, 1420–1422, 1425, 1430–1433, 1438, 1450–1451, 1465, 1473–1475, 1484, 1487, 1495–1497, 1505, 1507, 1512, 1516, 1520–1521, 1524, 1527, 1535, 1547, 1573, 1579, 1586, 1589, 1605–1606, 1608, 1632, 1638, 1667, 1692, 1695–1698, 1701–1704, 1720–1725, 1727–1728, 1735, 1754, 1777, 1782–1783, 1785–1789, 1793, 1798–1801, 1803–1806, 1809–1810, 1814–1825, 1836, 1852–1858, 1861, 1875–1877, 1879–1880, 1883–1886 i 1889.

³⁹ Odgovor, par. 5–9.

⁴⁰ *Tužilac protiv Semanze*, predmet br. ICTR-97-20-I, Odluka po zahtjevu tužioca za formalno primanje na znanje i pretpostavke o činjenicama na osnovu pravila 94 i 54, 3. novembar 2000., par. 38; upor. Dodatak B Zahtjevu; *Tužilac protiv Bizimgua*, predmet br. ICTR-97-20-I, Odluka po zahtjevu tužioca za formalno primanje na znanje na osnovu pravila 73, 89 i 94, 2. decembar 2003., par. 39. Član 13(c)(5)(d) Povelje Međunarodnog tribunala za Daleki istok, odredba koju je pomenuo optuženi u Odgovoru kako bi potkrijepio svoje stanovište, podjednako se odnosi na formalno primanje na znanje samih dokumenata.

⁴¹ Npr., predložena činjenica 1405 glasi: “[D]ana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti UN-a usvojio je Rezoluciju 819, izjavivši da “sve strane i drugi tretiraju Srebrenicu i njenu okolinu kao ‘bezbjedno područje’ koje bi trebalo biti slobodno od oružanog napada ili bilo kakvog drugog neprijateljskog akta.” Istovremeno, Savjet bezbjednosti je formirao, Rezolucijom br. 824, dvije druge zaštićene enklave UN-a, Žepu i Goražde.” U tu kategoriju dalje spadaju, između ostalog, i predložene činjenice 1397, 1399, 1406, 1407, 1410, i 1638.

⁴² Predložena činjenica 1398, koja je preuzeta iz paragrafa 20 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* glasi: “[D]o septembra 1992., snage bosanskih Muslimana iz Srebrenice povezale su se sa snagama u Žepi, gradom pod kontrolom Muslimana južno od Srebrenice”, može poslužiti kao primjer za tu kategoriju.

u skladu s prvim dijelom pravila 94(B), tražeći od Vijeća da ih formalno primi na znanje kao činjenice utvrđene u jednoj ranijoj presudi. Stoga, test naveden u paragrafu 12 gore podjednako se primjenjuje na činjenice u vezi s postojanjem i sadržajem nekog dokumenta. Budući da su te činjenice takođe utvrđene u jednoj ranijoj presudi, one su prikladne za formalno primanje na znanje.

16. U vezi sa zahtjevom optuženog da se tužiocu naloži da dostavi spisak svjedoka koje treba povući u slučaju da ijedna od u Zahtjevu predloženih presuđenih činjenica bude formalno primljena na znanje, Vijeće smatra da je zahtjev da tužilac dostavi listu svjedoka koje treba povući sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter zbog toga što ti svjedoci mogu biti zamijenjeni određenim presuđenim činjenicama preuranjen i da ne unapređuje ekonomičnost sudskog postupka, budući da tužilac mora biti upoznat sa svim presuđenim činjenicama koje je Vijeće spremno formalno primiti na znanje prije nego što bude u mogućnosti da obavi taj zadatak. Pored toga, sadržaj tog spiska zavisio bi od karaktera prigovora koji optuženi možda namjerava iznijeti u vezi s presuđenim činjenicama koje se formalno primaju na znanje. Zbog toga, Vijeće u ovoj fazi neće naložiti tužiocu da dostavi spisak koji traži optuženi.

17. U tom kontekstu, Vijeće dalje napominje da je tužilac dostavio spisak 17 svjedoka koje namjerava povući iz svog "Četvrtog zahtjeva tužioca za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis, svjedoci o opsadi Sarajeva", podnesenog 29. maja 2009. vezano za Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno. Međutim, tužilac je naznačio da tih 17 svjedoka ne namjerava povući sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter.⁴³ Vijeće smatra da je to primjereno budući da se mogu pojaviti okolnosti u kojima bi tužilac mogao ponovo podnijeti zahtjev za prihvatanje svjedočenja tih svjedoka na osnovu pravila 92bis, ukoliko činjenice formalno primljene na znanje budu eventualno osporene od strane optuženog putem uvođenja "pouzdanih i vjerodostojnih dokaza o suprotnom".⁴⁴

B. Daljnji kriterijumi za formalno primanje na znanje na osnovu pravila 94(B)

18. Optuženi je uputio određene prigovore na račun nekih predloženih činjenica na osnovu toga što one ne ispunjavaju jedan ili više kriterijuma testa utvrđenog u paragrafu 12 gore. Vijeće ne samo da je svaki od njih razmotrilo, nego je razmotrilo i to da li svaka od činjenica koje je predložio tužilac u cijelosti zadovoljava gorepomenuti test.

⁴³ *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Podnesak tužilaštva u vezi s povlačenjem sedamnaest svjedoka navedenih u Četvrtom zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92bis, 24. juni 2009., par. 3–4.

⁴⁴ Odluka po žalbi u predmetu *Karemera*, par. 42.

[a] Činjenica mora biti relevantna za postupak koji je u toku

19. Optuženi ne osporava nijednu od predloženih činjenica na osnovu tvrdnje da je irelevantna za postupak koji je u toku. Na osnovu svog uvida u predmetne činjenice, Vijeće smatra da sve činjenice sadržane u Zahtjevu ispunjavaju ovaj kriterijum.

[b] Činjenica mora biti jasna, konkretna i mora se moći identifikovati

20. Vijeće je uvjeren da, suprotno tvrdnjama optuženog u Dodatku A Odgovoru, riječ “poboljšanje” ne čini činjenicu 1442 nedovoljno jasnom i konkretnom. Isto važi za formulaciju o “žestokoj paljbi”, kao i za formulaciju “odbijene su natrag prema gradu”, u predloženoj činjenici 1480.⁴⁵

21. Iako optuženi nije izjavio da predložena činjenica 1428 ne zadovoljava kriterijum koji se razmatra pod ovim naslovom, Vijeće konstatuje da je formulacija “period *relativne* stabilnosti od dvije godine uslijedio je nakon uspostavljanja enklave”⁴⁶ nedovoljno jasna i konkretna. Isto važi za predložene činjenice 1580, 1693, i 1694.⁴⁷ čak i kada se čitaju zajedno s okolnim činjenicama u izvornoj presudi, ostaje nejasno ko su strane sporazuma pomenutog u predloženoj činjenici 1580; isto tako, nije jasno gdje su se tačno čuli “zvuci paljbe iz lakog naoružanja i mitraljeza” (predložena činjenica 1693); takođe, nije evidentno šta se mislilo pod tim da su se “autobusi vraćali natrag istim putem” (predložena činjenica 1694), budući da okolne činjenice ne govore o ranijem putovanju bilo kakvih autobusa. Uslijed toga, bez obzira na to što optuženi nije iznio nikakav prigovor u vezi s predloženim činjenicama 1580, 1693, i 1694, Vijeće ih neće formalno primiti na znanje.

[c] Činjenica se ne smije ni na koji suštinski način razlikovati od formulacije u izvornoj presudi

22. Vijeće ima u vidu tvrdnju optuženog da postoji suštinska razlika između predloženih činjenica 1424, 1430, 1432, 1439, 1488, 1493, 1500, 1513, 1515, 1519, 1575, 1609, 1632, 1663, 1688 i 1793 i relevantnih dijelova izvornih presuda. Međutim, nakon što je uporedilo predložene činjenice s njihovim izvorom u izvornoj presudi, Vijeće se uvjerilo da su te razlike same po sebi

⁴⁵ Predložena činjenica 1442 glasi: “[D]rinski korpus VRS formiran je u novembru 1992., s konkretnim ciljem “poboljšanja” situacije bosanskih Srba na području srednjeg Podrinja, čiji je značajan dio predstavljala Srebrenica”, a predložena činjenica 1480 glasi: “[I]stovremeno, odbrambene snage ABiH bile su izložene teškoj paljbi i potisnute su prema gradu.”

⁴⁶ Upor. Prvostepenu presudu u predmetu *Krstić*, par. 25 (naglasak dodat).

⁴⁷ Predložena činjenica 1580 glasi: “[I]ako je bilo dogovoreno da se prvo transportuju povrijeđeni, VRS je odbio da se pridržava tog sporazuma. Kada se pukovnik Karremans požalio generalu Mladiću, Mladić je izjavio da će VRS odlučiti o organizaciji transporta.” Predložena činjenica 1693 glasi: [Č]uli su se zvuci paljbe iz lakog naoružanja i mitraljeza. Paljba je trajala oko pola sata”. Predložena činjenica 1694 glasi: “[A]utobusi su se vratili istim putem. Autobuse su slijedili oklopni transporteri, a nešto kasnije ekskavator.”

minorne prirode i da sve navedene činjenice nedvosmisleno zadovoljavaju kriterijum [c] testa navedenog u paragrafu 12 gore.

23. Za razliku od toga, Vijeće neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1541, budući da se ona suštinski razlikuje od citiranog paragrafa Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*⁴⁸ koji ne sadrže sve informacije navedene u predloženoj činjenici.⁴⁹ Vijeće takođe napominje da, iako se u relevantnom dijelu Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* navodi da je “[t]a vozila [...] VRS prihvatio, odnosno tolerisao, za prve konvoje 12. jula”, u predloženoj činjenici 1577 izostavljena je formulacija “odnosno tolerisao”. Uzimajući u obzir da “tolerisanje” ima različitu konnotaciju od “prihvatanja”, Vijeće konstatuje da je razlika između izvorne presude i predložene činjenica 1577 suštinska, i stoga odbija formalno primiti na znanje navedenu predloženu činjenicu.

24. Pored toga, Vijeće primjećuje da su izvjesne formulacije relevantnih dijelova izvorne presude izostavljene u tekstu predložene činjenice 1511. Vijeće je razmotrilo da li treba promijeniti tu predloženu činjenicu natrag na formulaciju izvorne presude, ali konstatuje da, kada bi unijelo te korekcije, dotična činjenica ne bi zadovoljila test naveden u paragrafu 12 gore; iz tog razloga, Vijeće smatra da se predložena činjenica 1511 suštinski razlikuje od izvorne presude i odbija je formalno primiti na znanje.⁵⁰ Slični razlozi važe za predloženu činjenicu 1637; premda ima u vidu da optuženu u svom Odgovoru ne osporava tu činjenicu, Vijeće se uvjerilo da je razlika između te činjenice i izvorne presude suštinske prirode, i stoga je neće formalno primiti na znanje.⁵¹ Vijeće takođe smatra da činjenica 1741 (koju optuženi ne

⁴⁸ Predložena činjenica 1541 glasi: “[P]redstavnici Holandskog bataljona, koji još uvijek nisu bili u mogućnosti da kontaktiraju zvanične vojne ili civilne predvodnike bosanskih Muslimana Srebrenice, ponovo su doveli g. Mandžića, zajedno sa još dvoje nezvaničnih predstavnika izbjeglica iz Potočara: gđom Čamilom Omanović, ekonomistkinjom; i g. Ibrom Nuhanovićem, privrednikom”. To ne odražava na adekvatan način sljedeći zaključak sadržan u paragrafu 159 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*: “[b]osanske Muslimane je ponovo predstavljao Nesib Mandžić, a pridružila mu se Čamila Omanović, bosanska Muslimanka rođena u Srebrenici, i Ibro Nuhanović, bosanski Musliman iz Vlasenice”.

⁴⁹ Formulacija predložene činjenice 1541 po svemu sudeći potiče iz paragrafa 131 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*; međutim, taj izvor nije citiran u Zahtjevu. Premda ima u vidu svoje diskreciono ovlaštenje da ispravi neznatne greške u Zahtjevu, Vijeće ne smatra primjerenim da dodaje ikakav novi izvor koji nije čak ni indirektno pomenut u Zahtjevu.

⁵⁰ Kada bi bila preformulisana u izvornu formulaciju paragrafa 165 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* (“Prije nego što je prekid vatre istekao u 10:00 sati 12. jula – što se **manje-više** poklopilo s održavanjem trećeg sastanka u hotelu “Fontana” – VRS je izveo napad u sjevernom dijelu enklave.”), predložena činjenica 1511 ne bi bila dovoljno određena i konkretna.

⁵¹ Predložena činjenica 1637 bila bi nejasna u kontekstu Zahtjeva kada bi bila preformulisana u izvornu formulaciju paragrafa 235 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*, koja glasi: “[N]a sastanku održanom 16. jula u štabu Bratunačke brigade, dio **Operativne** jedinice MUP-a angažovan je radi pretresa terena između Srebrenice i Konjević-Polja.”

osporava) preformulisana na način koji ne odražava tačno smisao relevantnog dijela u izvornoj presudi i takođe je neće formalno primiti na znanje.⁵²

25. Pored toga, Vijeće se uvjerilo da činjenica 1661 ne odražava na adekvatan način zaključke u paragrafima 169 i 171 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*: iako se u činjenici 1661 navodi da su se “[p]ojedinačni pucnjevi čuli [...] nedaleko od bijele kuće”, u gorenavedenim dijelovima Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* navodi se da se “[i]z 'bijele kuće' [...] čula vika, a ponekad i pucnjevi” i da su “[p]atrole Holandskog bataljona pokušavale nadzirati situaciju, ali im pripadnici VRS-a nisu dozvoljavali da uđu u 'bijelu kuću.’” Informacija da su se “pojedinačni” pucnji čuli “nedaleko” od bijele kuće stoga nije sadržana u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević*; stoga, Vijeće smatra da se predložena činjenica 1661 suštinski razikuje od prvobitne presude i neće je formalno primiti na znanje.

26. Predložena činjenica 1508 počinje formulacijom “uslijed toga”, čime se naznačava da je činjenica da su “stanovnici [...] bili prisiljeni da izbjegnu iz svojih kuća u bazu UN-a” bila prouzrokovana činjenicom da su “[i]zbjegllice u bazi mogle [...] vidjeti srpske vojnike kako potpaljuju kuće i stogove sijena” (predložena činjenica 1507). Međutim, pošto je pažljivo razmotrilo paragraf iz kog je uzeta predložena činjenica 1508, Vijeće se uvjerilo da formulacija “uslijed toga” upućuje na zaključak Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević* da su “[r]ano ujutro 12. jula, vojnici VRS-a s njemačkim ovčarima bacali [...] ručne granate na civilne kuće u Potočarima u sjevernom dijelu enklave.”⁵³ Vijeće stoga smatra da se predložena činjenica 1508 suštinski razlikuje od izvorne presude i stoga je odbija formalno primiti na znanje.

27. Najzad, premda ima u vidu da optuženi osporava predloženu činjenicu 1522 na osnovu toga što je nije moguće identifikovati, on svoj argument temelji na premisi da se dotična činjenica suštinski razlikuje od paragrafa 126 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* i stoga Vijeće smatra primjerenim da se tom činjenicom pozabavi pod ovim naslovom. Optuženi dodatno osporava predloženu činjenicu 1522 na osnovu toga što tu predloženu činjenicu nije bilo moguće identifikovati u fusnoti Prvostepene presude u predmetu *Krstić*, što je upućuje paragraf Drugostepene presude u predmetu *Krstić* koja se citira u Zahtjevu. Drugostepena presuda u predmetu *Krstić* upućuje na paragraf 130 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*, što je očigledno štamparska greška u odnosu na 126. Pošto je uporedilo tu predloženu činjenicu s

⁵² Predložena činjenica 1741 glasi: “[S]a kontrolnog punkta više zatočenika je odvedeno u obližnju školu.” Za razliku od toga, u paragrafu 216 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* navodi se sljedeće: “Svjedoka D su sa tog kontrolnog punkta odveli u obližnju školu gdje se već nalazio izvjestan broj drugih zarobljenika.” Vijeće smatra da zaključak da su zatočenici držani u školi ne implicira da su oni svi dovedeni u školu sa kontrolnog punkta. Stoga, predložena činjenica 1741 suštinski se razlikuje od prvostepene presude i neće biti formalno primljena na znanje.

⁵³ Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, par. 163.

izvornim presudama, Vijeće smatra da ta činjenica adekvatno odražava formulaciju relevantnih pasusa u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* i u Drugostepenoj presudi u predmetu *Krstić*⁵⁴ i konstatuje da je to dovoljno. Vijeće stoga odbacuje argumente koje je iznio optuženi.

28. Kako je Vijeće ranije primijetilo u svojoj Prvoj odluci u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, ukoliko neka predložena činjenica sadrži tek minornu grešku ili nejasnoću, ono ima diskreciono ovlaštenje da tu grešku ili nejasnoću ispravi u onoj mjeri u kojoj rezultirajuća ispravka tačno odražava činjenicu o kojoj je presuđeno u izvornoj presudi.⁵⁵ To važi ne samo za štamparske greške nego i za greške u pogledu vremena i mjesta događaja koji se pominju u predloženoj činjenici, a koje se mogu ispraviti uzimajući u obzir bilo prvobitnu presudu bilo okolne činjenice predložene u zahtjevu.⁵⁶ Stoga, kako bi se relevantna predložena činjenica učinila dosljednom u svakom pogledu u odnosu na presude o činjenicama u prvostepenim presudama u predmetima *Blagojević* ili *Krstić*, Vijeće je ispravilo minorne greške u sljedećim predloženim činjenicama:

- Predložena činjenica 1476 treba da glasi kako slijedi: “U danima poslije 6. jula 1995., pet posmatračkih mjesta UNPROFOR-a u južnom dijelu enklave palo je jedno za drugim uslijed nadiranja VRS-a.”
- Predložena činjenica 1514 treba da glasi kako slijedi: “Vojnici Holandskog bataljona u suradnji s predstavnicima bosanskih Muslimana pokušali su da sastave spisak muškaraca **starijih** od 15 godina u štabu UNPROFOR-a i oko njega.”
- Predložena činjenica 1630 treba da glasi kako slijedi: “Napad je nastavljen 14. i 15. jula protiv trećine **one** kolone koja je uspjela prijeći asfaltni put između Konjević Polja i Nove Kasabe 11. i 12. jula.”

⁵⁴ Predložena činjenica 1522 glasi: “Pukovnik Karremans zatražio je jamstva da će Holandskom bataljonu i bosansko-muslimanskom stanovništvu biti dozvoljeno da se povuče sa tog područja, a general Mladić je rekao da bosansko-muslimansko civilno stanovništvo nije meta njegovih akcija.” Relevantni pasusi Prvostepene presude u predmetu *Krstić* glase: “Pukovnik Karremans [...] zatražio je jamstva da će Holandskom bataljonu i bosansko-muslimanskom stanovništvu biti dozvoljeno da se povuče sa tog područja, a general Mladić je rekao da bosansko-muslimansko civilno stanovništvo nije meta njegovih akcija [...]” Relevantni pasusi Drugostepene presude u predmetu *Krstić* glase: “[P]ukovnik Karremans iz Nizozemskog bataljona (u daljnjem tekstu: Dutchbat) tražio je garancije generala Mladića da će bosanskim Muslimanima stanovnicima Srebrenice, kao i osoblju Dutchbata, biti dozvoljeno da se povuku s tog područja. General Mladić je izjavio da muslimansko civilno stanovništvo nije meta njegovih akcija.”

⁵⁵ Odluka u predmetu *Popović*, par. 10; upor. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 22.

⁵⁶ V. Odluku u predmetu *Stanišić*, par. 38 i Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 22.

[d] Činjenica ne smije biti nejasna ili navoditi na pogrešan zaključak u kontekstu u koji se stavlja u Zahtjevu

29. Od suštinske je važnosti uzeti u obzir okolne predložene činjenice u Zahtjevu prilikom procjenjivanja da li je neka konkretna činjenica nejasna i navodi li na pogrešan zaključak.⁵⁷

30. Optuženi u svom Odgovoru tvrdi da su predložene činjenice 1426 i 1427 "izvan konteksta". Međutim, uzimajući u obzir da se te činjenice odnose na kršenje "sporazuma o bezbjednom području" od strane Armije Bosne i Hercegovine, koji je pomenut u predloženoj činjenici 1411, i da je kršenje tog sporazuma od strane snaga bosanskih Srba opisano u predloženim činjenicama 1424 i 1425, Vijeće je uvjerenog da je kriterijum [d] testa navedenog u paragrafu 12 gore ispunjen. Premda ima u vidu to da optuženi osporava predloženu činjenicu 1459 navodeći da je ona "izvan konteksta", Vijeće se uvjerilo da ta činjenica zadovoljava kriterijum [d] testa navedenog u paragrafu 12 gore: kao u slučaju činjenica koje je okružuju, ta činjenica bavi se komandantima Bratunačke brigade i dopunjava informacije navedene u činjenici 1458.

31. Optuženi takođe osporava predložene činjenice 1471 i 1641 tvrdeći da su one "izvan konteksta". Vijeće napominje da su te činjenice istovjetne, i stoga odbija formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1641, o čemu će biti riječi u paragrafu 59 dolje. U vezi s predloženom činjenicom 1471, Vijeće smatra da se ona odnosi na prisustvo jedne konkretne jedinice (tj. 65. puka) u zoni odgovornosti Drinskog korpusa i smatra da predložena činjenica 1471 nije nejasna niti navodi na pogrešan zaključak u kontekstu Zahtjeva.

32. Optuženi tvrdi da predložena činjenica 1551 navodi na pogrešan zaključak u kontekstu Zahtjeva. Međutim, Vijeće nije steklo takav dojam. Formulacija koju optuženi citira u prilog svom prigovoru tek prepričava svjedočenje Nikolića i pripadnika Vojne policije Bratunačke brigade. Za razliku od toga, predložena činjenica 1551 upućuje na činjenične zaključke u paragrafu 212 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* i dovoljno je povezana s okolnim činjenicama.

33. Vijeće dalje primjećuje da predložene činjenice 1447 i 1452 predstavljaju jedine činjenice koje se odnose na "operaciju Krivaja 95".⁵⁸ Činjenice predložene u Zahtjevu ne pružaju nikakve daljnje informacije o toj operaciji. Iz tog razloga, predložene činjenice 1447 i

⁵⁷ Odluka u predmetu *Popović*, par. 8.

⁵⁸ Predložena činjenica 1447 glasi: "Krstić je trebao komandovati operacijom "Krivaja 95". Predložena činjenica 1452 glasi kako slijedi: "[P]rilikom otpočinjanja "Krivaje 95" 6. jula 1995, general Krstić bio je načelnik štaba Drinskog korpusa."

1452 nejasne su u kontekstu predloženih činjenica sadržanih u Zahtjevu, i Vijeće ih neće formalno primiti na znanje.

34. Optuženi osporava predloženu činjenicu 1556 tvrdeći da se radi o “pogrešnom citatu” koji je “izvan konteksta” budući da ne odražava na adekvatan način sadržaj relevantnog paragrafa izvorne presude. Vijeće primjećuje da optuženi, po svemu sudeći, pogrešno shvata smisao kriterijuma da “činjenica ne smije biti nejasna ili navoditi na pogrešan zaključak u datom kontekstu”, i ističe da je preostali dio citiranog paragrafa izvorne presude irelevantan za to da li neka činjenica navodi na pogrešan zaključak u kontekstu Zahtjeva. “Navodi na pogrešan zaključak u kontekstu” ne odnosi se na kontekst prvobitne presude, nego na kontekst Zahtjeva. Uslijed toga, Vijeće odbacuje obrazloženje koje je naveo optuženi u vezi s predloženom činjenicom 1556.

35. Predložena činjenica 1535 glasi: “[N]a sastancima u hotelu "Fontana" naveče 11. jula, general Mladić je zatražio od UNPROFOR-a da organizuje autobuse za transport izbjeglica bosanskih Muslimana iz enklave.” Međutim, to se ne uklapa u ranije predloženu činjenicu 1532 prema kojoj je Mladić izjavio “da će [on sam] obezbijediti vozila za transport srebreničkih izbjeglica iz Potočara.” Čitajući paragrafe 126–129 i 360 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*, kao i paragrafe 152–158 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*, Vijeće je steklo dojam da je Mladić najprije upitao da li će UNPROFOR biti u mogućnosti da obezbijedi autobuse za transport civila bosanskih Muslimana, a potom je izjavio da će on sam obezbijediti vozila za provođenje tog plana. Iz tog razloga, predložena činjenica 1535 ne odražava hronologiju izvornih presuda, i Vijeće je neće formalno primiti na znanje.

36. Vijeće smatra da formulacija “[p]ored toga” na početku predložene činjenice 1620, u kojoj se navodi da je “[više hiljada muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone, zarobljenih 13. jula 1995., okupljeno u dolini Sandići ili oko nje, kao i na fudbalskom terenu u Novoj Kasabi”, navodi na pogrešan zaključak u kontekstu Zahtjeva. Predložena činjenica 1620 upućuje na broj muškaraca koji su bili zatočeni na fudbalskom terenu u Novoj Kasabi, koji je takođe jedno od mjesta pomenutih u činjenici 1619. Stoga, broj muškaraca u predloženoj činjenici 1620, kako je trenutno naveden u Zahtjevu, ne treba sabirati sa brojem muškaraca pomenutih u činjenici 1619, nego ga uračunati u njega. Iz tog razloga, Vijeće neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1620.

[e] Strana koja je podnijela Zahtjev mora dovoljno precizno navesti činjenicu

37. Optuženi osporava određene činjenice na osnovu toga što im se ne može ući u trag u izjavi svjedoka ili u nekom drugom originalnom izvoru, zbog čega ih nije moguće

identifikovati.⁵⁹ Vijeće shvata ovu tvrdnju tako da se odnosi bilo na činjenicu da je svjedok na koga se Vijeće oslanjalo prilikom utvrđivanja određene činjenice u izvornoj presudi svjedočio na zatvorenoj sjednici,⁶⁰ ili na netačan citat u izvornoj presudi,⁶¹ ili na potpuno odsustvo izvora u izvornoj presudi.⁶² Podsjećajući na svoju Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, Vijeće smatra da to da li se neki činjenični zaključak “može identifikovati” ne zavisi od toga da li mu se može ući u trag u nekom originalnom izvoru kao što je, na primjer, izjava svjedoka, i stoga je uvjereno da je kriterijum [b] testa zadovoljen ukoliko se ta činjenica može identifikovati u izvornoj presudi. Pored toga, Vijeće ponavlja da nije njegov zadatak da ocjenjuje da li je neko drugo pretresno vijeće valjano redigovalo tekst ili fusnote u svojoj presudi.⁶³

38. Nadalje, optuženi osporava određenu grupu činjenica na osnovu toga što one “nisu konkretne”⁶⁴, “ne mogu se identifikovati”,⁶⁵ “nisu dosljedne”,⁶⁶ ili im se ne može ući u trag u relevantnoj izjavi svjedoka.⁶⁷ Premda ima u vidu da optuženi ne koristi dosljedno formulacije kojima želi osporiti te činjenice u svom Odgovoru, Vijeće shvata da optuženi razvija isti argument u vezi s njima, navodeći razliku između sadržaja iskaza svjedoka i izvorne presude. Vijeće ponovo podsjeća na to da je irelevantno da li se u nekom činjeničnom zaključku donesenom u ranijoj presudi može ući u trag nekoj izjavi svjedoka.⁶⁸ Shodno tome, takođe je irelevantno da li se formulacija izvorne presude razlikuje od izjave svjedoka iz koje je ta formulacija uzeta. Iz tog razloga, Vijeće odbacuje argument koji je optuženi iznio u vezi s predloženim činjenicama 1412, 1422, 1448, 1462, 1477, 1569 i 1595.

39. Konkretno, optuženi osporava predloženu činjenicu 1570 na osnovu toga što ona nije pomenuta u izvornoj presudi. Međutim, budući da je činjenica 1570 jasno navedena kao utvrđena u drugoj rečenici citiranog paragrafa Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*, Vijeće se uvjerilo da ona zadovoljava kriterijum [b] testa navedenog u paragrafu 12 gore.

⁵⁹ V. predložene činjenice 1394, 1412, 1414, 1416, 1419, 1422, 1424, 1435, 1448, 1462, 1469, 1470, 1472, 1477, 1478, 1481, 1482, 1494, 1500, 1519, 1522, 1526, 1535, 1561, 1569, 1570, 1582, 1595, 1630, 1664, 1665 i 1748.

⁶⁰ V. predložene činjenice 1394, 1478 i 1482.

⁶¹ V. predloženu činjenicu 1469.

⁶² V. predložene činjenice 1414, 1416, 1424, 1435, 1470, 1500, 1519, 1526, 1535, 1561, 1582, 1630, 1664, 1665 i 1748.

⁶³ V. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 16.

⁶⁴ V. predloženu činjenicu 1477.

⁶⁵ V. predloženu činjenicu 1412.

⁶⁶ V. predložene činjenice 1448, 1569, i 1595.

⁶⁷ V. predloženu činjenicu 1422.

⁶⁸ V. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 16.

III Činjenica ne smije sadržati karakterizacije ili zaključke suštinski pravne prirode

40. Vijeće ima u vidu, kao i u svojoj Prvoj odluci u vezi s činjenicama o kojima je presuđeno, da formalno uzimanje na znanje presuđenih činjenica ne služi svrsi unošenja pravnih zaključaka iz ranijeg postupka. Iako neki zaključak predstavlja pravni zaključak kada je skopčan s tumačenjem pravnih principa, mnogi zaključci imaju "pravni aspekt" u širem smislu od tog termina. Vijeće smatra da se mora utvrđivati od slučaja do slučaja da li predložena činjenica mora biti izuzeta zbog toga što sadrži nalaze ili zaključke koji su suštinski pravne prirode, odnosno da li prevladuje činjenični sadržaj.

41. Vijeće ima u vidu ponovljene tvrdnje optuženog da se u nekoliko predloženih činjenica koriste stanoviti u pravnom smislu značajni termini, kao što su "napad", "borci", "vojnici", "vojna prijetnja", "civilni", "civilno stanovništvo", "civilna odjeća", "bolnica" ili "sistematski", i to na način koji ih čini suštinski pravnim po njihovoj prirodi.⁶⁹ Vijeće takođe ima u vidu tvrdnju optuženog da određene činjenice aludiraju na pravne termine izvedene iz međunarodnog krivičnog prava ili međunarodnog humanitarnog prava.⁷⁰ Još jednom, Vijeće je pažljivo razmotrilo svaku od spornih činjenica prilikom utvrđivanja da li ona sadrži zaključke ili nalaze suštinski pravne prirode i uvjerilo se da se u samo dvije činjenice koje osporava optuženi jedan od gorenavedenih termina koristi na takav način da dio predložene činjenice čini suštinski pravnim po njenoj prirodi. Vijeće stoga odbija formalno primiti na znanje drugu rečenicu predložene činjenice 1498. Kao što će biti dalje riječi u paragrafu 49, formalno primanje na znanje predložene činjenice 1729 u cijelosti se odbija iz drugih razloga.

42. Konkretno, predložene činjenice 1404, 1407, 1410, i 1589 optuženi osporava na osnovu toga što sadrže pravne zaključke ili nalaze s pravnim posljedicama koje im se pripisuju. Vijeće nije ubijedeno ovom tvrdnjom i navodi relevantne formulacije činjenica pod navodnim znacima. Na primjer, predložena činjenica 1404 glasi: "[M]eđutim, tim evakuacijama protivila se vlada bosanskih Muslimana u Sarajevu, navodeći da one doprinose 'etničkom čišćenju' teritorije",⁷¹ a u predloženoj činjenici 1407 navodi se da "Rezolucija br. 819 dalje poziva na 'neodložan prestanak oružanih napada bosanskih paravojnih jedinica na Srebrenicu i njihovo neodložno povlačenje s područja oko Srebrenice'.⁷² Vijeće se uvjerilo da činjenice koje predlaže tužilac nisu to da se dogodilo "etničko čišćenje" ili "oružani napad", nego predstavljaju, umjesto toga,

⁶⁹ V. prigovore na predložene činjenice 1487, 1498, 1511, 1572, 1575, 1584, 1586, 1589, 1593, 1596, 1603, 1629, 1630, 1635, 1647, 1649, 1651, 1653, 1667, 1729 i 1888 u Dodatku A Odgovoru.

⁷⁰ V. prigovore na predložene činjenice 1430, 1548, i 1646 u Dodatku Odgovoru.

⁷¹ Naglasak dodat.

⁷² Naglasak dodat.

nalaz da su te odredbe sadržane u jednom dokumentu koji je Vijeće pomenulo u izvornim presudama.

43. Vijeće takođe napominje da se prigovori optuženog na predložene činjenice 1472 i 1481 oslanjaju na to da su te činjenice zasnovane na iskazu svjedoka u kom je upotrebljen jedan pravni termin. Vijeće prihvata tu tvrdnju, ali ponovo podsjeća da je izjava svjedoka sa kojom bi se relevantan činjenični zaključak u izvornoj presudi mogao dovesti u vezu, irelevantna za to da li je test naveden u gornjem paragrafu 12 ispunjen.⁷³ Vijeće smatra da predložene činjenice treba analizirati isključivo u odnosu na tekst izvorne presude. Imajući u vidu da relevantni pasusi izvornih presuda ne sadrže zaključke ili nalaze suštinski pravne prirode,⁷⁴ Vijeće odbacuje argument koji je optuženi iznio u vezi s predloženim činjenicama 1472 i 1481.

44. Pored toga, optuženi osporava predložene činjenice 1447 i 1473 na osnovu toga što ostatak relevantnog paragrafa izvorne presude iz koje su preuzete te činjenice sadrži pravne termine.⁷⁵ Vijeće je već zaključilo da neće formalno prihvatiti na znanje predloženu činjenicu 1447. U vezi s predloženom činjenicom 1473, Vijeće ponavlja da je ostatak citiranog paragrafa izvorne presude irelevantan za to da li je formalno primanje na znanje neke predložene činjenice primjereno i da su ostali kriterijumi testa navedenog u paragrafu 12 gore zadovoljeni.

45. Međutim, Vijeće neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1506,⁷⁶ budući da smatra da je pravni termini sadržani u toj činjenici (“ubistvo”, “silovanje”, “sustavno terorisanje”) čine suštinski pravnom po njenoj prirodi. Slični razlozi važe za predloženu činjenicu 1591 koja glasi: “[G]rađani Srebrenice koji su se okupili u Potočarima nisu vraćeni u svoje domove *čim su prestala neprijateljstva na dotičnom području.*”⁷⁷ Optuženi tvrdi da ta činjenica sadrži potpuno istu formulaciju kao i član 49 Četvrte ženevske konvencije, tj. “[o]sobe tako evakuisane biće prebačene natrag u svoje domove *čim neprijateljstva na dotičnom području prestanu*”,⁷⁸ i stoga se koristi kako bi se navelo da je prebacivanje stanovnika bosanskih Muslimana izvan enklave Srebrenice bilo protivpravno i da je došlo do kršenja člana 49 Četvrte ženevske konvencije.⁷⁹ Vijeće smatra da predložena činjenica 1591 sadrži zaključke koji predstavljaju zaključke suštinski pravne prirode i stoga je neće formalno primiti na znanje.

⁷³ V. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 16.

⁷⁴ Budući da su pravni termini koji su korišteni u relevantnim izjavama svjedoka zamnijenjeni činjeničnim formulacijama.

⁷⁵ Odgovor, par. 22.

⁷⁶ Ta činjenica glasi: “[D]ana 12. i 13. jula 1995., po dolasku srpskih snaga u Potočare, izbjeglice bosanski Muslimani koje su potražile utočište u bazi i oko nje bile su podvrgnute sustavnom terorisanju koje se sastojalo od prijetnji, uvreda, pljačkanja i paljenja obližnjih kuća, premlaćivanja, silovanja i ubistava.”

⁷⁷ Naglasak dodat.

⁷⁸ Naglasak dodat.

⁷⁹ V. prigovor na predloženu činjenicu 1591 u Dodatku A Odgovoru.

Pored toga, iako formulacija člana 49 Četvrte ženevske konvencije nije istovjetno prenesena u predloženoj činjenici 1592, Vijeće konstatuje da je učinak isti i stoga odbija formalno primiti na znanje tu činjenicu.

[g] Činjenica ne smije biti zasnovana na sporazumu između strana u izvornom postupku

46. Kada je riječ o predloženim činjenicama 1398, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1409, 1413, i 1434, optuženi smatra da, budući da te činjenice nisu osporavane na suđenju, one ne mogu biti formalno primljene na znanje u ovom predmetu. Vijeće podsjeća na to da je potreban kriterijum za formalno primanje na znanje predloženih činjenica to da li je o tim činjenicama “presuđeno”, a ne to da li su te činjenice osporavane u prvobitnom postupku.⁸⁰ Shodno tome, ako je vijeće u prvobitnom postupku donijelo činjenični zaključak zasnovan na dokazima tokom postupka, irelevantno je to da li su ti dokazi osporavani na suđenju. Vijeće smatra da je iz izvornih presuda evidentno da sve gorenavedene činjenice predstavljaju činjenične zaključke⁸¹ i stoga odbacuje argument koji je iznio optuženi.

47. Optuženi dalje tvrdi da predložene činjenice 1402, 1425, 1441, 1444, 1445, 1446, 1502, 1514, 1522, 1532, 1545, 1586, 1590, 1594, 1596, 1597, 1604, 1618, 1620, 1621, 1624, 1625 i 1667 ne mogu biti formalno primljene na znanje budući da su se o njima sporazumjele strane u postupku u predmetu *Blagojević*. Vijeće prihvata ovu tvrdnju, ali napominje da su sve te činjenice takođe utvrđene u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* bez ikakvog pominjanja nekog sporazuma između strana u postupku. Vijeće smatra da, sve dok je u jednoj od pomenutih izvornih presuda dotična činjenica potkrijepljena dovoljnim dokazima, ona zadovoljava kriterijum [f] testa navedenog u paragrafu 12 gore.⁸²

48. Vijeće primjećuje da optuženi osporava predložene činjenice 1452, 1460, 1539, 1658 i 1668 na osnovu toga što su one zasnovane na jednom sporazumu u prvobitnom postupku. Vijeće je već utvrdilo da neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1452, kao što se navodi u paragrafu 33 gore. Što se tiče ostalih predloženih činjenica, u praksi Međunarodnog suda je ustaljeno da se za neku činjenicu može smatrati da je zasnovana na sporazumu “tamo gde relevantna fusnota izvorne presude svojom strukturom upućuje na činjenice o kojima je

⁸⁰ *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Odluka po zahtevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno koje su relevantne za bazu zločina u vezi sa Srebrenicom (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Perišić*), 22. septembar 2008., par. 35.

⁸¹ Na primjer, u vezi s predloženom činjenicom 1398, Pretresno vijeće u predmetu *Krstić* je izjavilo da se “oslanjalo na Izvještaj generalnog sekretara kao na tačan prikaz događaja koji su prethodili zauzimanju Srebrenice, barem po onim pitanjima u vezi s kojima tokom suđenja nisu predloženi suprotni dokazi” (Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 13, fusnota 11).

⁸² *Tužilac protiv Popovića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno s Dodatkom, (dalje u tekstu: Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Popović*), 26. septembar 2006., par. 11.

postignut sporazum strana kao na primarni izvor”.⁸³ Uzimajući u obzir da fusnote u izvornim presudama koje su relevantne za predložene činjenice 1460, 1539, 1607⁸⁴ i 1658 ne upućuju na usaglašene činjenice kao na primaran izvor, taj prigovor ne može se prihvatiti.

49. Međutim, kada je riječ o predloženoj činjenici 1736, Vijeće primjećuje da relevantne fusnote iz Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* upućuju na jednu usaglašenu činjenicu kao na primaran izvor. Stoga će odbiti formalno primanje na znanje te činjenice. Isto tako, fusnote relevantne za prvu rečenicu predložene činjenice 1729 oslanjaju se na jednu usaglašenu činjenicu kao na primaran izvor. Budući da je druga rečenica predložene činjenice 1729 nejasna bez reference na prvu rečenicu, formalno primanje na znanje predložene činjenice 1729 u cijelosti se odbija.

[h] Činjenica se ne smije odnositi na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog

50. U vezi s tvrdnjom optuženog da činjenice koje se odnose na učesnike ili cilj nekog navedenog UZP-a ne mogu podlijegati formalnom primanju na znanje, Vijeće napominje da nema takvog ograničenja u testu navedenom u paragrafu 12 gore, koji iziskuje samo to da se predložena činjenica ne odnosi na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog. Vijeće uvažava da je jedno drugo vijeće zauzelo stav da se ne mogu formalno primati na znanje činjenice koje se odnose na ponašanje učesnika ili cilj nekog navedenog UZP-a.⁸⁵ Međutim, ono podsjeća na praksu Međunarodnog suda kojom je utvrđeno da se mogu formalno primati na znanje činjenice koje se odnose na ponašanje drugih osoba za koje se optuženi smatra krivično odgovornim kroz jedan ili više oblika odgovornosti iz člana 7(1) ili (3) Statuta Međunarodnog suda.⁸⁶ Iz tog razloga, Vijeće odbacuje argumente koje je optuženi iznio u paragrafima od 11 do 17 svog Odgovora.⁸⁷

51. Optuženi osporava predložene činjenice 1437 i 1483 na osnovu toga što se preostali dio relevantnog paragrafa izvorne presude iz koje potiču preuzete činjenice odnosi na njegovu krivičnu odgovornost. Vijeće ponavlja da je preostali dio citiranog paragrafa izvorne presude irelevantan za to da li će neka predložena činjenica biti formalno primljena na znanje. Iz tog

⁸³ Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Perišić*, par. 35; Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Popović*, par. 11.

⁸⁴ Drugostepena presuda u predmetu *Blagojević* na koju upućuje Zahtjev ne sadrži fusnotu za predloženu činjenicu, ali upućuje na paragraf 222 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*; međutim, u tom paragrafu, Pretresno vijeće u predmetu *Blagojević* prvenstveno upućuje na izjave svjedoka i koristi referencu na usaglašene činjenice samo kao dodatni pravni izvor.

⁸⁵ Upor. *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-67-03-T, Odluka po zahtevu optužbe za formalno primanje na znanje činjenica na osnovu pravila 94(B) Pravilnika o postupku i dokazima, 10. decembar 2007., par. 13.

⁸⁶ *Tužilac protiv Karemera i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-AR73(C), Odluka po interlokutornoj žalbi tužioca na Odluku o formalnom primanju na znanje, 16. juni 2006. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Karemera*), par.52; v. takođe Odluku u predmetu *Perišić*, par. 41.

⁸⁷ Upor. Prvu odluku u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 14, 35–36.

razloga, odbacuje se argument koji je iznio optuženi u vezi s predloženim činjenicama 1437 i 1483.

52. Optuženi osporava predloženu činjenicu 1466 na osnovu toga što se Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, prilikom utvrđivanja te činjenice, oslonila na jedan dokument koji se odnosi “na njegovu [vlastitu] krivičnu odgovornost.” Vijeće se ne slaže s tvrdnjom optuženog da se dokument na koji se referira u relevantnim fusnotama Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* odnosi na njegovu krivičnu odgovornost; međutim, pitanje prepotčinjavanja sadržano u predloženoj činjenici 1466 moglo bi zaista imati veze s pitanjima koja se odnose na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog.⁸⁸ Stoga se formalno primanje na znanje predložene činjenice 1466 odbija.

[i] Činjenica nipošto ne smije biti predmet tekućeg postupka po žalbi ili preispitivanja

53. Optuženi osporava predložene činjenice 1453, 1454 i 1461 na osnovu toga što se u njima pominju osobe⁸⁹ u čijim predmetima još traje postupak pred Međunarodnim sudom. Međutim, Vijeće smatra da je faza postupka protiv osoba pomenutih u nekoj predloženoj činjenici irelevantna za kriterijum [i] testa navedenog u paragrafu 12 gore, ukoliko je o dotičnoj činjenici već presuđeno u postupku koji je zaključen i ne podliježe žalbi ili preispitivanju. Imajući u vidu da su gorepomenute činjenice već utvrđene u predmetu *Krstić*, Vijeće se uvjerilo da navedene činjenice zadovoljavaju kriterijum [i].

Diskreciono odbijanje primanja na znanje

54. Kako je navedeno u paragrafu 12 gore, Vijeće napominje da ima diskreciono ovlaštenje da utvrdi da li bi neka činjenica, uprkos tome što zadovoljava gorepomenute kriterijume, trebala biti izuzeta na osnovu toga što njeno formalno primanje na znanje ne bi bilo u interesu pravde i iznosi sljedeća zapažanja.

55. Vijeće primjećuje da tužilac u Zahtjevu često navodi dvije reference u vezi s jednom predloženom presuđenom činjenicom, i smatra da je navođenje dviju referenci za jednu predloženu činjenicu nepotrebno i da ne promovise ekonomičnost sudskog postupka. Međutim, Vijeće će formalno primiti na znanje te činjenice u onoj mjeri u kojoj “dvostruke reference” na prvostepene presude u prvostepenim presudama u predmetima *Krstić* i *Blagojević* nisu kontraditorne i ako barem jedna od njih odgovara referiranoj presudi.

⁸⁸ Fusnote 251 i 252 glase: “DP. D 62/1, Naredba predsjednika Karadžića”.

⁸⁹ Popović je pomenut u predloženoj činjenici 1453, Pandurević u predloženoj činjenici 1454, a Beara u predloženoj činjenici 1461.

56. Tamo gdje postoje razlike u načinu na koji je neka predložena činjenica izražena, Vijeće je to uzelo u obzir prilikom utvrđivanja da li se ta predložena činjenica može formalno primiti na znanje. Za neke od “dvostrukih referenci” Vijeće je konstatovalo da se samo jedna referenca odnosi na dio presude koji sadrži informacije relevantne za predloženu činjenicu o kojoj je riječ. U nekim slučajevima, Vijeće se isključivo oslanjalo na jednu referencu a ne na dvije i, vršeći svoje diskreciono ovlaštenje, smatralo je primjerenim da zanemari irelevantne reference u Zahtjevu. Primjeri situacija u kojima je Vijeće smatralo da je neka predložena činjenica solidno zasnovana na nekoj činjenici o kojoj je presuđeno u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić*, ali ne i u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević*, jesu predložene činjenice 1404, 1526, 1558, 1562, 1564,⁹⁰ 1566, 1748,⁹¹ 1779, 1794, 1800, 1804, 1814, 1820, 1853, 1854, i 1855. Vijeće dalje smatra da je predložena činjenica 1516 solidno zasnovana na činjenicama o kojima je presuđeno u prvostepenim presudama u predmetima *Blagojević* i *Krstić*, ali ne i u paragrafu citiranom iz Drugostepene presude u predmetu *Krstić*. U vezi s tom činjenicom, referenca na irelevantnu presudu neće biti uzeta u obzir.

57. Vijeće smatra da su “dvostruke reference” navedene za neke predložene činjenice suštinsku u nesaglasnosti jedna s drugom, i da nije u interesu pravde da se te činjenice formalno prime na znanje ukoliko reference sadrže kontradiktorne formulacije. Vijeće stoga odbija formalno primiti na znanje neke od predloženih činjenica kako slijedi:

- Iako se i u predloženoj činjenici 1417 i u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* (paragraf 20) navodi da je “[u] januaru 1995. u enklavu [...] po sistemu rotacije stigao novi kontingent vojnika UNPROFOR-a (bataljon iz Nizozemske koji se kolokvijalno nazivao Dutchbat)”, u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević* (fusnota 320) navodi se da se to desilo u januaru 1994.
- U vezi s predloženom činjenicom 1441, citirani pasusi iz Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* i Prvostepene presude u predmetu *Krstić* razlikuju se kada je riječ o datumu napada na jedan posmatrački položaj: u paragrafu 30 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* i u predloženoj činjenici 1441 pominje se “31. maj”, iako se u paragrafu 111 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* pominje “početak juna”. Vijeće stoga neće formalno primiti na znanje tu predloženu činjenicu.
- U vezi s predloženom činjenicom 1529, Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević* i Prvostepena presuda u predmetu *Krstić* razlikuju se kada je riječ o onima koji su

⁹⁰ Optuženi u Odgovoru ne osporava tu činjenicu.

⁹¹ Optuženi u Odgovoru ne osporava tu činjenicu.

prisustvovali drugom sastanku u hotelu "Fontana".⁹² Stoga, Vijeće neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1529.

- Isto tako, izvorne presude koje su citirane u prilog predložene činjenice 1565⁹³ variraju u pogledu vremena dolaska autobusa pomenutih u toj činjenici.⁹⁴ Vijeće stoga neće formalno primiti na znanje tu predloženu činjenicu.

58. Iako ima u vidu da optuženi osporava predložene činjenice 1415 i 1719 na osnovu toga da jedna od pomenutih presuda nije u saglasnosti s drugom, Vijeće smatra da se reference navedene za te činjenice suštinski ne razlikuju od svake od tih činjenica niti jedna od druge.⁹⁵

59. Vijeće primjećuje da predložene činjenice 1549 i 1646 sadrže suštinski iste informacije, te stoga neće formalno primiti na znanje predloženu činjenicu 1646 kako bi se izbjeglo ponavljanje.⁹⁶ Isto važi za predloženu činjenicu 1546 koja predstavlja puko ponavljanje informacija sadržanih u predloženoj činjenici 1545.⁹⁷ Isto tako, predložena činjenica 1888 ne prevazilazi sadržaj predložene činjenice 1649.⁹⁸ Najzad, predložena činjenica 1471 sadrži

⁹² Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 128, Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 85, i predložena činjenica 1529: "Tom prilikom nije bio prisutan general Živanović, ali je prisutan bio general Krstić. Na sastanku su bili i pukovnik Kosorić i major Nikolić iz Drinskog korpusa." Upor. Prvostepenu presudu u predmetu *Blagojević*, par. 154: "U delegaciji VRS-a bili su general Mladić, pukovnik Janković, general Krstić i potpukovnik Kosorić. [...] Kapetan Nikolić je bio u prostoriji pored one u kojoj se održavao sastanak i čuo je razgovor." Vijeće napominje da pukovnik Janković nije pomenut u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević*, i da se izvorne presude takođe razlikuju u pogledu statusa kapetana Nikolića.

⁹³ Optuženi u Odgovoru ne osporava tu činjenicu.

⁹⁴ Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 135 i predložena činjenica 1656: "do oko podneva"; Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, par. 180: "tokom popodneva".

⁹⁵ Predložena činjenica 1415 uzeta je iz paragrafa 20 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* i glasi: "[M]irovne snage su imale lako naoružanje i ni u kojem trenutku nisu brojile više od 600 ljudi (što je bilo mnogo manje od onog što je na početku traženo)." Poređenja radi, relevantan pasus iz Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* (paragraf 107), koji je u Zahtjevu takođe citiran kao izvor za ovu činjenicu, glasi: "[D]ana 18. januara 1995., u 'zaštićenoj zoni' Srebrenica bilo je razmješteno otprilike 600 ljudi, od kojih su otprilike 300 njih bili pripadnici pješadije." Kada je riječ o predloženoj činjenici 1719, izvorne presude variraju u pogledu broja žrtava za koje je utvrđeno da su bili muškarci. Predložena činjenica odgovara paragrafu 209 Prvostepene presude u predmetu *Krstić* i glasi: "[U] 109 slučajeva [od 139] bilo je moguće utvrditi pol žrtava i svi su bili muškarci". U vezi s obje predložene činjenice 1415 i 1719, Vijeće smatra da zaključak Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević* ne prevazilazi, nego je sadržajno siromašniji od sadržaja predložene činjenice i Prvostepene presude u predmetu *Krstić*. Stoga, dvije pomenute presude nisu u nesaglasnosti jedna s drugom ili sa predloženom činjenicom.

⁹⁶ Predložena činjenica 1549 glasi: "[P]oslje toga nije učinjen nikakav napor kako bi se razlikovali vojnici od civila", a predložena činjenica 1646 glasi: "[P]rilikom pogubljenja zarobljenih muškaraca bosanskih Muslimana, nije učinjen nikakav napor kako bi se razlikovali vojnici od civila." Pored toga, obje te činjenice upućuju na par. 547 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*.

⁹⁷ Predložena činjenica 1546 glasi: "[N]a sastanku u hotelu "Fontana" 12. jula 1995., general Mladić je rekao da će vojnosposobni muškarci u masi u Potočarima biti provjereni u vezi s ratnim zločinima", dok predložena činjenica 1545 glasi da je "general Mladić takođe informisao prisutne da će svi muškarci u starosti od oko 17 do 70 godina morati biti odvojeni i provjereni kako bi se izdvojili mogući 'ratni zločinci'."

⁹⁸ "Neke od žrtava bile su teški invalidi", tako glasi sadržaj predložene činjenice 1888. Predložena činjenica 1649 glasi: "[N]eke od žrtava bile su teški invalidi i, iz tog razloga, malo je vjerovatno da se radilo o borcima". Pored toga, obje te činjenice upućuju na par. 75 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*.

potpuno istu formulaciju kao i predložena činjenica 1641.⁹⁹ Shodno tome, Vijeće odbija formalno primiti na znanje predložene činjenice 1546, 1641, 1646 i 1888.

60. Premda ima u vidu da predložene činjenice od 1740 do 1742 nisu osporene od strane optuženog, Vijeće smatra da su te činjenice nejasne i repetitivne. Imajući u vidu da je već utvrđeno da će formalno primanje na znanje predložene činjenice 1741 biti uskraćeno kako je navedeno u paragrafu 24 gore, Vijeće dalje koristi svoje diskreciono ovlaštenje da odbije formalno primiti na znanje predložene činjenice 1740 i 1742.

61. Vijeće primjećuje da optuženi tvrdi da bi formalno primanje na znanje svih činjenica koje predlaže tužilac za njega predstavljalo nerazumno i nepravično opterećenje i da bi se, budući da su za postupak pobijanja dokaza potrebni pretjerano vrijeme i sredstva, time ugrozila, a ne unaprijedila ekonomičnost sudskog postupka.¹⁰⁰ Kao i u svojoj Prvoj odluci o činjenicama o kojima je već presuđeno,¹⁰¹ i uz gorenavedene razloge, Vijeće je pažljivo ocijenilo da li bi formalno primanje na znanje predloženih činjenica koje ispunjavaju gorenavedene uslove unaprijedilo ekonomičnost sudskog postupka uz očuvanje prava optuženog. Vijeće se nije uvjerilo da će optuženom biti potrebno više vremena i sredstava za pobijanje presuđenih činjenica nego što bi to bilo potrebno u svrhu suprotstavljanja dokazima koje bi tužilac morao izvesti u slučaju da Vijeće odbije formalno primiti na znanje presuđene činjenice i napominje da bi značajno vrijeme bilo potrebno za izvođenje relevantnih iskaza u glavnoj fazi postupka. Stoga, Vijeće odbacuje gorenavedenu tvrdnju i neće uskratiti formalno primanje na znanje presuđenih činjenica i kojima je već presuđeno na osnovu toga što bi za pobijanje tih činjenica bila potrebna dodatna količina vremena.

62. Najzad, Vijeće se uvjerilo da nijednu od činjenica u Zahtjevu, koje ispunjavaju uslove iz pravila 94(B), navedenih u paragrafu 12 gore, ne treba izuzeti na osnovu tvrdnje da njihovo formalno primanje na znanje ne bi bilo u interesu pravde.

IV. Dispozitiv

63. U skladu s tim, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 94(B) Pravilnika, ovim djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev, i odlučuje kako slijedi:

- Pretresno vijeće odbija Zahtjev za spisak svjedoka koje treba povući;

⁹⁹ Objе predložene činjenice 1471 i 1641 glase: “[K]omanda Drinskog korpusa je vrlo dobro znala za prisustvo 65. zaštitnog puka u svojoj zoni odgovornosti nakon zauzimanja Srebrenice i s njim reorganizovala zajedničku akciju blokiranja kolone muškaraca Muslimana.” Objе upućuju na paragraf 282 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*.

¹⁰⁰ Odgovor, par. 4.

¹⁰¹ Prva odluka u vezi s činjenicama o kojima je već presuđeno, par. 35.

Prijevod

- Pretresno vijeće formalno prima na znanje presuđene činjenice navedene u Dodatku ovoj Odluci, na način kako su tamo formulisane;
- Za sljedeće presuđene činjenice koje su predložene u Zahtjevu odbija se njihovo formalno primanje na znanje: predložene činjenice 1417, 1428, 1441, 1447, 1452, 1466, 1506, 1508, 1511, 1529, 1535, 1541, 1546, 1565, 1577, 1580, 1591, 1592, 1620, 1637, 1641, 1646, 1661, 1693, 1694, 1729, 1736, 1740, 1741, 1742 i 1888.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.,

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsjedavajući

Dana 9. jula 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

DODATAK

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1393.	Grad Srebrenica nalazi se u jednoj dolini u istočnoj Bosni.
1394.	Grad Srebrenica je jedan kilometar širok i dva kilometra dugačak.
1395.	Prije rata, mnogi od stanovnika Srebrenice radili su u fabrikama u Potočarima, nekoliko kilometara sjeverno od Srebrenice, ili u rudnicima cinka i boksita južno i sjeveroistočno od grada.
1396.	Godine 1991., opština je imala 37.000 stanovnika, od kojih su 73 posto činili Muslimani a 25 posto Srbi.
1397.	Dana 12. maja 1992., Momčilo Krajišnik, predsjednik Narodne skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine, potpisao je "Odluku o strateškim ciljevima srpskog naroda", koja uključuje jedan cilj vezan za područje Srebrenice, odnosno, "uspostavljanje koridora u dolini rijeke Drine, tako da se ukine Drina kao granica razdvajanja srpskih država."
1398.	Do septembra 1992., snage bosanskih Muslimana iz Srebrenice povezale su se sa snagama u Žepi, gradom pod kontrolom Muslimana južno od Srebrenice.
1399.	U novembru 1992, general Ratko Mladić izdao je Operativno uputstvo br. 4, u kom su naznačene daljnje operacije Vojske bosanskih Srba (dalje u tekstu: VRS). Uputstvo sadrži zapovijesti Drinskom korpusu da brani "Zvornik i koridor, dok će ostatak njegovih snaga na širem podrinjskom području iscrpljivati neprijatelja, nanositi mu najteže moguće gubitke i prisiliti ga da napusti područje Birča, Žepe i Goražda zajedno s muslimanskim stanovništvom. Najprije ponuditi vojnosposobnim i naoružanim muškarcima da se predaju, a ako odbiju, uništiti ih."
1400.	Do januara 1993., enklava je dodatno proširena tako da je uključivala enklavu Cerske zapadno od Srebrenice koju su držali bosanski Muslimani. U to vrijeme srebrenička enklava je dostigla svoj najveći opseg teritorije od 900 kvadratnih kilometara, iako nikada nije bila povezana sa glavnim područjem pod bosanskom kontrolom na zapadu i ostala je ranjiva enklava usred teritorije pod kontrolom Srba.
1401.	Stanovnici okolnih područja, bosanski Muslimani, okupili su se u gradu Srebrenici u kom je broj stanovnika porastao do između 50.000 i 60.000 ljudi.
1402.	Napredujuće snage bosanskih Srba uništile su opskrbu vodom u gradu i gotovo da nije bilo tekuće vode. Ljudi su se oslanjali na provizorne generatore za struju. Zalihe hrane, lijekova i druge potrepštine su bile krajnje oskudne.
1403.	Do marta 1993., kada je francuski general Philippe Morillon, komandant zaštitnih snaga UN-a (dalje u tekstu: UNPROFOR), posjetio Srebrenicu, grad je bio pretrpan i preovlađivali su opasni uslovi. Prije odlaska, general Morillon rekao je uspaničenim stanovnicima Srebrenice na javnom skupu da je grad pod zaštitom UN-a i da ih on nikada neće napustiti.
1404.	U periodu od marta do aprila 1993., oko 8.000 to 9.000 bosanskih Muslimana evakuisano je iz Srebrenice pod pokroviteljstvom Visokog komesara za izbjeglice UN-a (dalje u tekstu: UNHCR). Međutim, tim evakuacijama protivila se vlada bosanskih Muslimana u Sarajevu, navodeći da one doprinose "etničkom čišćenju" teritorije.
1405.	Dana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti UN-a usvojio je Rezoluciju 819, izjavivši da "sve strane i drugi tretiraju Srebrenicu i njenu okolinu kao "bezbjedno područje" koje bi trebalo biti slobodno od oružanog napada ili bilo kakvog drugog neprijateljskog akta." Istovremeno, Savjet bezbjednosti je formirao, Rezolucijom br. 824, dvije druge zaštićene enklave UN-a,

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
	Žepu i Goražde.
1406.	Savjet bezbjednosti izjavio je u Rezoluciji br. 819 da "osuđuje i odbacuje namjerne akcije strane bosanskih Srba da prisili na evakuaciju civilno stanovništva iz Srebrenice i njenih okolnih područja ... u sklopu svoje odvratne kampanje etničkog čišćenja".
1407.	Rezolucija br. 819 dalje poziva na "neodložan prestanak oružanih napada bosanskih paravojnih jedinica na Srebrenicu i njihovo neodložno povlačenje s područja oko Srebrenice."
1408.	Grad Srebrenica predstavljao je najvidljivije od "bezbjednih područja" koja je u Bosni uspostavio Savjet bezbjednosti UN-a u Bosni. Do 1995. bio je predmet velike pažnje u međunarodnim medijima.
1409.	Garanciju zaštite potvrdio je komandant UNPROFOR-a.
1410.	Kada je uspostavljeno "bezbjedno područje" Srebrenice, Savjet bezbjednosti je pozvao generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da "preduzme neodložne korake kako bi povećao prisustvo zaštitnih snaga Ujedinjenih nacija u Srebrenici i njenoj okolini."
1411.	Komandanti UNPROFOR-a isposlovali su sporazum o prekidu vatre koji su potpisali general Sefer Halilović i general Ratko Mladić (komandant Glavnog štaba VRS) koji je pozvao na razoružanje enklave pod nadzorom snaga UNPROFOR-a.
1412.	Međutim, došlo je do neslaganja u vezi s preciznim granicama teritorije obuhvaćene sporazumom, konkretno, da li sporazum obuhvata samo urbano područje Srebrenice.
1413.	Dana 18. aprila 1993., prva skupina pripadnika UNPROFOR-a stigla je u Srebrenicu.
1414.	Svježe snage smjenjivale su se svakih šest mjeseci poslije 18. aprila 1993.
1415.	Mirovne snage su imale lako naoružanje i ni u kojem trenutku nisu brojale više od 600 ljudi (što je bilo mnogo manje od onog što je na početku traženo).
1416.	Oni su uspostavili mali komandni centar (dalje u tekstu: baza čete "Bravo") u samoj Srebrenici i veću glavnu bazu oko pet kilometara sjeverno od grada u Potočarima.
1417.	U januaru 1995. u enklavu je po sistemu rotacije stigao novi kontingent vojnika UNPROFOR-a (bataljon iz Nizozemske koji se kolektivijalno nazivao Dutehbat).
1418.	Provobitno, Holandski bataljon je imao osam posmatračkih mjesta (dalje u tekstu: posmatračka mjesta) oko perimetra enklave; četiri dodatna posmatračka mjesta postavljena su u periodu od februara do jula 1995.
1419.	Veći dio vremena, grupe vojnika bosanskih Srba i bosanskih Muslimana takode su držale položaje u sjeni blizu tih posmatračkih mjesta.
1420.	Snage bosanskih Srba oko enklave bile su opremljene tenkovima, oklopnim vozilima, artiljerijom i minobacačima.
1421.	VRS je bio organizovan po geografskom kriterijumu i Srebrenica je potpadala u domenu domena Drinskog korpusa. Između 1.000 i 2.000 vojnika iz tri brigade Drinskog korpusa bilo je raspoređeno oko enklave.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1422.	Pripadnici ABiH u enklavi nisu imali teško naoružanje i bili su slabo obučeni.
1423.	Aktivnosti izviđanja i diverzantske aktivnosti izvršavala je 28. divizija Armija Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH) na redovnoj osnovi protiv snaga VRS-a na tom području.
1424.	Objе strane u postupku narušavale su sporazum o "bezbjednom području".
1425.	Bosanski Srbi namjerno su pokušavali da ograniče pristup enklavi od strane konvoja međunarodne pomoći. Pripadnici Holandskog bataljona bili su sprečavani da se vrate u enklavu od strane bosanskih Srba, a takođe je sprečavano da uđu oprema i municija.
1426.	Što se tiče ABiH, neposredno nakon potpisivanja sporazuma o "bezbjednom području", general Halilović naredio je pripadnicima ABiH u Srebrenici da povuku svo naružano osoblje i vojnu opremu izvan novouspostavljene demilitarizovane zone. On je takođe naredio da se nikakvo upotrebljivo naoružanje ili municija ne predaju UNPROFOR-u. Shodno tome, predato je samo staro i disfunkcionalno naoružanje a sve što je bilo u upotrebljivom stanju zadržano je.
1427.	Helikopteri bosanskih Muslimana letjeli su kršeći zonu zabrane letenja; ABiH otvarala je vatru prema linijama bosanskih Srba i kretala se kroz "bezbjedno područje"; 28. divizija se kontinuirano naoružavala; i ABiH je prisvojila barem dio humanitarne pomoći koja je dolazila u enklavu.
1428.	Uprkos kršenjima sporazuma o "bezbjednom području" od obje strane u sukobu, period relativne stabilnosti od dvije godine uslijedio je nakon uspostavljanja enklave, iako su preovlađujući uslovi za stanovnike Srebrenice bili daleko od idealnih.
1429.	Do početka 1995. godine, sve manje i manje konvoja sa zalihama uspijevalo se probiti u srebreničku enklavu.
1430.	Već oskudni resursi civilnog stanovništva postajali su još oskudniji, pa čak i snage UN-a ostajale su sa opasno malo zaliha hrane, lijekova, goriva, i municije.
1431.	Procijenjeno je da će bez novih zaliha gotovo polovina stanovništva Srebrenice ostati bez hrane u drugoj polovini juna.
1432.	Na kraju, pripadnici mirovnih snaga imali su tako malo goriva da su bili prisiljeni pješice patrolirati po enklavi.
1433.	Ograničenje međunarodnih konvoja uticalo je na smjenjivanje i spremnost snaga Holandskog bataljona UNPROFOR-a (dalje u tekstu: Holandski bataljon) i prouzrokovalo daljnje pogoršanje humanitarne situacije u srebreničkoj enklavi.
1434.	Vojni kapacitet Holandskog bataljona dodatno je bio ograničen zbog odbijanja VRS-a da dopusti vojnicima ponovni ulazak u enklavu nakon njihovih dopusta.
1435.	U martu i aprilu 1995., holandski vojnici uočili su gomilanje snaga bosanskih Srba u blizini dva posmatračka položaja, OP "Romeo" i OP "Quebec".
1436.	Novi vojnici bosanskih Srba stizali su na to područje i imali su nove puške, kompletne uniforme i bili su mlađi.
1437.	Do polovine 1995. godine, humanitarna situacija civila bosanskih Muslimana i vojnog osoblja postala je katastrofalna.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1438.	U proljeće 1995. godine, dolazilo je do mnogih čarki između vojnika VRS-a i vojnika ABiH.
1439.	Elementi Bratunačke brigade, uključujući Prvi i Treći bataljon, učestvovali su u snajperisanju i granatiranju srebreničke enklave mjesecima prije nego što je enklava napadnuta.
1440.	Bratunačka brigada takođe je otvarala vatru na Srebrenicu 25. maja 1995.
1441.	Dana 31. maja 1995., snage bosanskih Srba zaposjele su posmatračko mjesto "Echo", koje se nalazilo u jugoistočnom dijelu enklave.
1442.	Drinski korpus VRS formiran je u novembru 1992., s konkretnim ciljem "poboljšanja" situacije bosanskih Srba na području srednjeg Podrinja, čiji je značajan dio predstavljala Srebrenica.
1443.	Drinski korpus bio je organizovan po uzoru na korpus bivše JNA i, kao što je to bio slučaj sa VRS-om uopšte, gotovo kompletno su usvojene operativne metodologije JNA.
1444.	Štab Drinskog korpusa uspostavljen je u Han Pijesku, a kasnije je prebačen u Vlasenicu.
1445.	Pored komandanta, Drinski korpus takođe je imao načelnika štaba i tri pomoćnika komandanta.
1446.	U julu 1995., general Radislav Krstić bio je načelnik štaba Drinskog korpusa dok nije imenovan za komandanta Korpusa. Pukovnik Slobodan Cerović bio je pomoćnik komandanta za moralna, pravna i vjerska pitanja; a pukovnik Lazar Aćamović bio je pomoćnik komandanta za pozadinske poslove (odnosno logistiku).
1447.	Krstić je trebao komandovati operacijom "Krivaja 95".
1448.	U julu 1995., Drinski korpus bio je sastavljen od sljedećih potčinjenih brigada: Zvornička brigada; Prva bratunačka brigade lake pješadije (dalje u tekstu: Bratunačka brigada); Prva Vlasenička brigada lake pješadije (dalje u tekstu: Vlasenička brigada); Druga romanijska motorizovana bigada (dalje u tekstu: Druga romanijska brigada); Prva birčanska pješadijska brigada (dalje u tekstu: Birčanska brigada); Prva Milička brigada lake pješadije (dalje u tekstu: Milička brigada); Prva Podrinjska brigada lake pješadije (dalje u tekstu: Prva podrinjska brigada); Peta podrinjska brigada lake pješadije (dalje u tekstu: Peta podrinjska brigada); i Prvi skelanski odvojeni bataljon pješadije (dalje u tekstu: Skelanski bataljon). Navedene brigade imale su borbene kapacitete i bile su podržane od strane Petog mješovitog artiljerijskog puka, Petog inženjerijskog bataljona, Petog bataljona veze i Petog bataljona Vojne policija.
1449.	Drinski korpus stavljen je pod komandu Glavnog štaba VRS, zajedno s Prvim i Drugim krajiškim korpusom, Istočnobosanskim korpusom, Hercegovačkim korpusom i Sarajevsko-romanijskim Korpusom.
1450.	General Živanović stupio je na položaj komandanta Drinskog korpusa u vrijeme njegovog formiranja u novembru 1992.
1451.	General Radislav Krstić rođen je u selu Nedjeljište, u opštini Vlasenica, Bosna, 15. februara 1948. Prije rata u Bosni, general Krstić bio je potpukovnik JNA, a u julu 1992. je stupio u VRS. Dana 8. augusta 1994, ministar odbrane RS imenovao ga je za načelnika štaba/zamjenika komandanta Drinskog korpusa, efektivno od 15. augusta 1994. General Krstić preuzeo je svoju novu dužnost od odlazećeg oficira 29. septembra 1994.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1452.	Kad je započela operacija "Krivaja 95" 6. jula 1995., general Krstić bio je načelnik štaba Drinskog korpusa.
1453.	Potpukovnik Vujadin Popović bio je pomoćnik komandanta za bezbjednost Drinskog korpusa.
1454.	U julu 1995., potpukovnik Vinko Pandurević bio je komandant Zvorničke brigade.
1455.	Dragan Obrenović bio je načelnik štaba Zvorničke brigade.
1456.	Dragan Jokić bio je načelnik inženjerije Zvorničke brigade i bio je u činu majora od 11. jula 1995. do 1. novembra 1995.
1457.	Odsjek za bezbjednost, na čijem je čelu bio poručnik Drago Nikolić, bio je neposredno podređen komandantu Zvorničke brigade.
1458.	Dana 25. maja 1995., Blagojević je imenovan za komandanta Bratunačke brigade. U julu 1995., Blagojević je bio u činu pukovnika. Na tom položaju je ostao do polovine 1996. godine kada je prekomandovan u Glavni štab VRS-a, koji je kasnije preimenovan u Generalštab VRS-a.
1459.	Pukovnik Blagojević zadržao je komandu i kontrolu nad svim jedinicama Bratunačke brigade, uključujući te pripadnike organa bezbjednosti, kao i nad Bratunačkom brigadom Vojne policije u periodu od 11. jula 1995. do 1. novembra 1995.
1460.	Šifrovani nazivi koji upućuju na relevantne potčinjene brigade Drinskog korpusa, kao i na štab Drinskog korpusa, bili su sljedeći: "Palma" je bila Zvornička brigada, "Badem" je bila Bratunačka brigada, a "Zlatar" je bila Komanda Drinskog korpusa.
1461.	Pukovnik Ljubiša Beara bio je načelnik bezbjednosti Glavnog štaba VRS-a.
1462.	Dvije jedinice bile su takođe direktno potčinjene Glavnom štabu: Desti diverzantski bataljon (jedinica koja je prvenstveno korištena za ratne diverzantske aktivnosti), i 65. zaštitni puk (jedinica formirana da pruži zaštitu i borbene usluge Glavnom štabu).
1463.	Snage MUP-a, uključujući specijalnu jedinicu MUP-a kao i jedinice opštinske policije, takođe su djelovale u zoni odgovornosti Drinskog korpusa tokom jula 1995.
1464.	U julu 1995., Tomislav Kovač bio je vršilac dužnosti ministra unutrašnjih poslova. Civilna policija bila je organizovana u dvije sekcije: redovne policijske snage i specijalnu policijsku brigadu.
1465.	U skladu s pravnim sistemom koji je bio na snazi u RS, jedinice MUP-a mogle su biti prepotčinjene VRS-u za različite svrhe, uključujući obezbjeđenje pojačanja VRS-u tokom borbenih dejstava. Dok su bile prepotčinjene, snage MUP-a postupale su po zapovijestima izdatim od strane VRS-a. Komandant jedinice VRS-a kojoj bi jedinica MUP-a bila prepotčinjena i komandant jedinice MUP-a koordinirali su svoj rad na sprovođenju zadataka koje im je dodijelila VRS.
1466.	Snage MUP-a bile su angažovane na borbenim dejstvima za konkretan period da bi izvršavale tačno određene zadatke. Tokom svog prepotčinjavanja, snage MUP-a zadržavale bi svoj formacijski položaj i nisu mogle biti dezintegrisane ili razdvajane.
1467.	Snage MUP-a, uključujući posebnu jedinicu MUP-a kao i jedinice opštinske policije, takođe su djelovale u zoni odgovornosti Drinskog korpusa tokom jula 1995.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1468.	Dana 11. jula 1995., prije nego što je VRS saznao za formiranje i kretanje kolone bosanskih Muslimana, Glavni štab je naredio Drinskom korpusu da preduzme preventivne korake, "organizovanjem i saradnjom sa MUP-om" u cilju blokiranja prolaska bosanskih Muslimana u enklavu i iz nje.
1469.	Jedinice MUP-a bile su prisutne u Potočarima i takođe su bile raspoređene duž puta Bratunac-Konjević Polje, gdje su bile angažovane na blokiranju i zarobljavanju velikog broja muškaraca iz kolone bosanskih Muslimana 13. jula 1995.
1470.	Prilikom povlačenja 28. divizije iz enklave poslije zauzimanja Srebrenice, snage MUP-a bile su inkorporirane u operaciju "koja je uslijedila".
1471.	Komanda Drinskog korpusa je vrlo dobro znala za prisustvo 65. zaštitnog puka u svojoj zoni odgovornosti nakon zauzimanja Srebrenice i s njom je organizovala zajedničku akciju blokiranja kolone.
1472.	Ofanziva VRS-a na Srebrenicu počela je u punom smislu 6. jula 1995.
1473.	Rano ujutro pet raketa eksplodiralo je blizu štaba Holandskog bataljona u Potočarima.
1474.	Granatiranje 7. i 8. jula bilo je relativno manjeg intenziteta zbog vremenskih uslova ali je pojačano 9 jula. Ciljevi su uključivali grad Srebrenicu, Potočare i položaje Holandskog bataljona.
1475.	Srebrenica je bila pod stalnom vatrom do pada enklave.
1476.	U danima poslije 6. jula 1995., pet posmatračkih mjesta UNPROFOR-a u južnom dijelu enklave palo je jedno za drugim uslijed nadiranja VRS-a.
1477.	Vojnici na posmatračkim položajima zarobljeni su i prisiljeni da predaju opremu, uključujući u jednom slučaju oklopni transporter (dalje u tekstu: oklopni transporter).
1478.	Neki od holandskih vojnika povukli su se u enklavu nakon što su njihovi položaji napadnuti, no posade na drugim posmatračkom mjestima predale su se pod nadzor bosanskih Srba.
1479.	Pripadnici Holandskog bataljona koji su bili zarobljeni odvedeni su u Bratunac i Miliće.
1480.	Istovremeno, odbrambene snage ABiH bile su izložene žestokoj paljbi i potisnute su prema gradu.
1481.	Suprotno očekivanjima VRS-a, ABiH je pružila veoma slab otpor.
1482.	Kada je počeo da pada južni perimetar, oko 4.000 stanovnika bosanskih Muslimana, koji su živjeli u obližnjem švedskom stambenom kompleksu za izbjeglice, izbjegli su na sjever, u grad Srebrenicu.
1483.	Do večeri 9. jula, VRS je prodrla četiri kilometra u dubinu enklave, zaustavivši se samo na jedan kilometar od grada Srebrenice.
1484.	Granatiranje je nastavljeno 10. i 11. jula.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1485.	Ujutro 10. jula, situacija u gradu Srebrenici bila je napeta. Stanovnici, neki od njih naoružani, nahrupili su na ulice.
1486.	Do 10. jula, nekih 30.000 izbjeglica s okolnog područja okupilo se oko baze UN-a u gradu Srebrenici i štaba UNPROFOR-a u Potočarima.
1487.	Dana 10. jula, granate ispaljene sa položaja VRS-a pogodile su bolnicu u kojoj se okupilo oko 2.000 civila u potrazi za utočištem, pri čemu je šest njih ubijeno.
1488.	Dana 11. jula, VRS je ušao u grad Srebrenicu.
1489.	Dana 11. jula, VRS, uključujući elemente Bratunačke brigade, granatirao je i pucao na kolonu civila izbjeglica koje su se kretale od grada Srebrenice prema Potočarima.
1490.	Hiljade stanovnika, koji su očajnički tražili zaštitu, okupilo se oko baze UNPROFOR-ove čete "Bravo" u Srebrenici, u koju su na kraju uspjeli prodrijeti.
1491.	Haotična situacija dodatno se pogoršala kada su oko podneva 11. jula minobacačke granate pale unutar baze i ranile nekoliko ljudi.
1492.	Poslije granatiranja čete "Bravo" i ohrabreni od strane pripadnika Holandskog bataljona, stanovnici Srebrenice, bosanski Muslimani, počeli su se kretati u pravcu sjevera prema Potočarima.
1493.	VRS ja takođe započela kampanju paljenja kuća bosanskih Muslimana.
1494.	Mnogi od muškaraca bosanskih Muslimana odlučili su se skloniti u šume u sjeveroistočnom dijelu srebreničke enklave.
1495.	Komandant Holandskog bataljona pukovnik Thomas Karremans upućivao je hitne zahtjeve za vazдушnu podršku NATO-a u cilju odbrane grada, ali nikakva pomoć nije stigla prije otprilike 14:30 sati 11. jula, kada je NATO bombardovao tenkove VRS-a koji su napredovali prema gradu.
1496.	Avioni NATO-a takođe su pokušali da bombarduju položaje VRS-a iznad grada, ali su morali obustaviti operaciju zbog loše vidljivosti.
1497.	Planovi NATO-a da nastavi s vazдушnim napadima napušteni su poslije prijetnji VRS-a da će ubiti pripadnike holandske vojske koji su bili pod nadzorom VRS-a, kao i prijetnji da će granatirati bazu UN-a u Potočarima izvan grada, i okolna područja, gdje je pobjeglo od 20.000 do 30.000 civila.
1498.	Po dolasku u grad Srebrenicu, pripadnici Desetog diverzantskog odreda pozivali su ono malo ljudi koji su tamo ostali na izađu iz svojih kuća.
1499.	Kasno popodne 11. jula 1995., general Mladić, u čijoj su pratnji bili general Živanović (tadašnji komandant Drinskog korpusa), general Krstić (tadašnji zamjenik komandanta i načelnik štaba Drinskog korpusa) i drugi oficiri VRS-a, trijumfalno su prošetali praznim ulicama grada Srebrenice.
1500.	Suočene sa stvarnošću pada Srebrenice pod kontrolu snaga bosanskih Srba, hiljade stanovnika Srebrenice, bosanskih Muslimana, izbjeglo je u Potočare tražeći zaštitu unutar baze UN-a.
1501.	Izbjeglice koje su bježale u Potočare bile su izložene pucanju i granatiranju.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1502.	Do kraja dana 11. jula, prema približnoj procjeni, od 20.000 do 25.000 bosanskih Muslimana bilo je okupljeno u Potočarima. Nekoliko hiljada njih prodrlo je u samu bazu UN-a, dok su se ostali smjestili po okolnim fabrikama i poljima.
1503.	U Potočarima je od 11. do 13. jula bilo veoma malo hrane ili vode a julska vrućina je bila nepodnošljiva.
1504.	Male zalihe vode koje su stajale na raspolaganju bile su nedovoljne za 20.000 do 30.000 izbjeglica koje su se nalazile izvan baze UNPROFOR-a.
1505.	Higijenski uslovi u Potočarima pogoršali su se do krajnjih granica. Mnoge od izbjeglica koje su potražile utočište u štabu UNPROFOR-a bile su povrijeđene i došlo je do dramatične nestašice medicinskih zaliha.
1506.	Dana 12. i 13. jula 1995., po dolasku srpskih snaga u Potočare, izbjeglice bosanski Muslimani koje su potražile utočište u bazi i oko nje bile su podvrgnute sustavnom terorisanju koje se sastojalo od prijetnji, uvreda, pljačkanja i paljenja obližnjih kuća, premlaćivanja, silovanja i ubistava.
1507.	Izbjeglice u bazi mogle su vidjeti srpske vojnike kako potpaljuju kuće i stogove sijena.
1508.	Uslijed toga, stanovnici su bili prisiljeni da izbegnu iz svojih kuća u bazu UN-a.
1509.	Jauci, pucnji iz vatrenog oružja i drugi zastrašujući zvukovi mogli su se čuti tokom cijele noći i niko nije mogao spavati. Vojnici su kupili ljude iz gomile i odvodili ih; neki su se vratili, ostali nisu.
1510.	Uslijed prijeteće atmosfere, nekoliko izbjeglica je počinilo samoubistvo, ili je pokušalo to da učini.
1511.	Prije nego što je prekid vatre istekao u 10:00 sati 12. jula što se poklopilo s održavanjem trećeg sastanka u hotelu "Fontana" VRS je izveo napad u sjevernom dijelu enklave.
1512.	Tokom popodneva 12. jula, srpski vojnici su se umiješali u gomilu.
1513.	Dana 12. jula, major Franken je sastavio spisak koji je sadržao imena muškaraca u bazi i oko nje. Major Franken je sastavio taj spisak u nastojanju da sačuva njihove živote uspostavljajući evidenciju njihovog prisustva u bazi.
1514.	Vojnici Holandskog bataljona u saradnji s predstavnicima bosanskih Muslimana pokušali su da sastave spisak muškaraca starijih od 15 godina u štabu UNPROFOR-a i oko njega.
1515.	Mnogi od bosanskih Muslimana odbili su da njihova imena budu zabilježena zbog toga što su strahovali da će srpska vojska pronaći taj spisak čime bi oni bili izloženi dodatnoj opasnosti.
1516.	Oko 20:00 sati 11. jula 1995., general Mladić pozvao je predvodnike UNPROFOR-a na prvi od tri sastanka sa zvaničnicima VRS-a u hotelu "Fontana" u Bratuncu.
1517.	Delegaciju Holandskog bataljona, u čijem su sastavu bili pukovnik Karremans, major Pieter Boering i drugi oficiri, dopratio je do hotela "Fontana" kapetan Momir Nikolić iz Bratunačke brigade.
1518.	Po dolasku u hotel, delegacija Holandskog bataljona vidjela je nekoliko svojih vojnika koji su držani kao taoci u jednoj hotelskoj sobi.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1519.	General Mladić je vodio sastanak, koji je trajao oko jedan sat.
1520.	General Živanović, tadašnji komandant Drinskog korpusa, bio je prisutan zajedno s drugim oficirima Drinskog korpusa, uključujući potpukovnika Svetozara Kosorića, načelnika bezbjednosti Drinskog korpusa, i kapetana prve klase Momira Nikolića, pomoćnika komandanta za bezbjednost Bratunačke brigade.
1521.	VRS su predstavljalo general Mladić i pukovnik Janković iz Glavnog štaba, kao i general Živanović i potpukovnik Kosorić iz Drinskog korpusa.
1522.	Pukovnik Karremans zatražio je garancije da će Holandskom bataljonu i stanovnicima bosanskim Muslimanima biti dozvoljeno da se povuku sa tog područja, a general Mladić je izjavio da stanovnici bosanski Muslimani nisu na meti njegovih akcija.
1523.	General Mladić je izjavio da je cilj sastanka da se postigne dogovor s predstavnicima, ali je neposredno poslije toga rekao "možete svi otići i svi ostati, ili svi nestati ovdje."
1524.	Tokom sastanka, general Mladić je zatražio od predvodnika UNPROFOR-a da mu omoguće kontakt s predstavnicima ABiH, kao i sa civilnim predstavnicima bosanskih Muslimana.
1525.	Međutim, baš kao general Mladić, pukovnik Karremans nije imao pojma kako da stupi u kontakt s vojnim ili civilnim liderima Srebrenice.
1526.	Sastanak je zaključen tako što je general Mladić rekao pukovniku Karremansu da se vrati kasnije iste večeri u 23:00 sata radi drugog sastanka.
1527.	Kako je naložio general Mladić, drugi sastanak u hotelu "Fontana" održan je te iste večeri oko 23:00 sata.
1528.	General Mladić je ponovo predsjedavao sastanku.
1529.	Tom prilikom nije bio prisutan general Živanović, ali je prisutan bio general Krstić. Na sastanku su bili i pukovnik Kosorić i major Nikolić iz Drinskog korpusa.
1530.	General Krstić predstavljao je Drinski korpus i sjedio je do generala Mladić, no nije govorio.
1531.	Predstavnicima Holandskog bataljona stigli su sa učiteljem Nesibom Mandžićem, nezvaničnim predstavnikom bosanskih Muslimana koji je izdvojen iz gomile u Potočarima.
1532.	General Mladić je izjavio da će obezbijediti vozila za transport srebreničkih izbjeglica iz Potočara.
1533.	General Mladić je zahtijevao da svi pripadnici ABiH unutar područja bivše enklave polože oružje i jasno izjavio da će, ukoliko se to ne desi, opstanak stanovnika bosanskih Muslimana biti u opasnosti. On je rekao da želi jasan stav o tome da li bosanski Muslimani žele "opstati, ostati, ili nestati".
1534.	Gospodin Mandžić uvjeravao je generala Mladića da ne zna gdje je 28. divizija, i da u svakom slučaju nema ovlaštenje da obaveže ABiH na bilo kakvo postupanje, kao ni punomoć da pregovara u ime civilnog stanovništva.
1535.	Na sastancima u hotelu "Fontana" naveče 11. jula, general Mladić je zatražio od UNPROFOR-a da organizuje autobuse za transport izbjeglica bosanskih Muslimana iz enklave.
1536.	General Mladić je zakazao sljedeći sastanak za naredno jutro.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1537.	Dana 12. jula 1995. oko 10:00 sati, general Mladić sazvaio je treći i završni sastanak radi razgovora o sudbini Muslimana iz Srebrenice.
1538.	General Mladić dominirao je sastankom, a pored njega je sjedio general Krstić. Pukovnik Kosorić takođe je bio prisutan na sastanku kao predstavnik Drinskog korpusa.
1539.	Takođe su bili prisutni Miroslav Deronjić, novonaimenovani civilni povjerenik za Srebrenicu; Ljubisav Simić, predsjednik Skupštine opštine Bratunac; Srbislav Davidović, predsjednik Izvršnog odbora opštine Bratunac; i Dragomir Vasić, načelnik Zvorničkog centra javne bezbjednosti.
1540.	Do tog vremena, VRS je dobio informacije o postojanju kolone bosanskih Muslimana koja se pokušavala probiti iz bivše enklave.
1541.	Predstavnici Holandskog bataljona, koji još uvijek nisu bili u mogućnosti da kontaktiraju zvanične vojne ili civilne predvodnike bosanskih Muslimana Srebrenice, ponovo su doveli g. Mandžića, zajedno sa još dvoje nezvaničnih predstavnika izbjeglica iz Potočara: gđom Čamilom Omanović, ekonomistkinjom; i g. Ibrom Nuhanovićem, privrednikom.
1542.	General Mladić je ponovo jasno stavio do znanja da je opstanak Muslimana iz Srebrenice uslovljen vojničkom predajom.
1543.	General Mladić je izjavio da će obezbijediti vozila.
1544.	General Mladić je postavio kao uslov da gorivo obezbijedi neko drugi i sugerisao da UNPROFOR treba preuzeti odgovornost za to.
1545.	General Mladić je takođe informisao prisutne da će svi muškarci u starosti od 17 do 70 godina morati biti odvojeni i provjereni kako bi se izdvojili mogući "ratni zločinci".
1546.	Na sastanku u hotelu "Fontana" 12. jula 1995., general Mladić je rekao da će vojnosposobni muškarci u masi u Potočarima biti provjereni u vezi s ratnim zločinima.
1547.	Bratunačka brigada Drinskog korpusa pripremila je spisak, datiran 12. jula, sa 387 Muslimana osumnjičenih za ratne zločine u Srebreničkoj enklavi.
1548.	Vojno sposobni muškarci koji su izbjegli u Potočare sistematski su odvajani od ostalih izbjeglica.
1549.	Poslije toga nije učinjen nikakav napor kako bi se razlikovali vojnici od civila.
1550.	Odvajanja su nastavljena tokom 12. i 13. jula.
1551.	Elementi Bratunačke brigade učestvovali su u odvajanjima muškaraca bosanskih Muslimana od bosanskih žena, djece i staraca u Potočarima. Pripadnici Vojne policije Bratunačke brigade učestvovali su u odvajanjima, aktivno razdvajajući muškarce od njihovih porodica i pružajući bezbjednost ostalim jedinicama angažovanim na odvajanjima.
1552.	Odvajanja su često bila agresivna. Pripadnici Holandskog bataljona su protestovali, naročito kada se radilo o muškarcima koji su bili premladi ili prestari da bi ih bilo razumno provjeravati radi potrage za ratnim zločincima ili ih smatrati pripadnicima vojske, kao i kada su se vojnici nasilno ponašali.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1553.	Pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove, kapetan Nikolić, učestvovao je u odvajanjima muškaraca bosanskih Muslimana od ostalih stanovnika bosanskih Muslimana u Potočarima 12. i 13. jula.
1554.	Oficiri Drinskog korpusa bili su prisutni u Potočarima 12. i 13. jula, a pored toga, jedinice Drinskog korpusa viđene su u okolini Potočara 12. i 13. jula.
1555.	General Krstić boravio je u Potočarima sat ili dva sata popodne 12. jula 1995. i bio je prisutan sa drugim oficirima VRS-a, uključujući generala Mladića, koji su nadgledali odvoženje autobusima žena, djece i staraca bosanskih Muslimana.
1556.	General Krstić bio je prisutan na području bivše srebreničke enklave barem do večeri 13. jula, do kada su već izvršena prva masovna pogubljenja.
1557.	Pripadnici Bratunačke brigade takođe su bili prisutni u Potočarima u vrijeme kada su žene, djeca i starci bili izmješteni. Jedan od njih, major Momir Nikolić (pomoćnik komandanta Bratunačke brigade za obavještajne poslove i bezbjednost) bio je poznat vojnicima i vojnim posmatračima UN-a kao oficir za vezu prije zauzimanja Srebrenice.
1558.	Major Nikolić viđen je u Potočarima i 12. i 13. jula.
1559.	U Potočarima je 12. i 13. jula bio prisutan čitav niz srpskih snaga koje nisu pripadale Drinskom korpusu.
1560.	U Potočarima su viđeni pripadnici Bratunačke brigade i Brigade specijalne policije MUP-a, kao i civilni policajci iz opštinske policije u Bratuncu, Deseti diverzantski odred i Vukovi sa Drine.
1561.	Tamo su bili oficiri Glavnog štaba VRS-a koji su direktno bili odgovorni generalu Mladiću.
1562.	Identifikovani su srpski vojni policajci koji su nosili plave uniforme s crnim pojasevima i vozili policijska vozila.
1563.	Osoba koja se predstavila kao kapetan Mane iz policije i njegov komandant, čije je šifrovano ime bilo "Staljin", takođe su bili prisutni u Potočarima.
1564.	Takođe su dovedene srpske snage koje nisu bile sa područja Srebrenice.
1565.	Približno do podneva 12. jula 1995., desetine autobusa i kamiona pristizale su u Potočare kako bi pokupili žene, djecu i starce bosanske Muslimane.
1566.	Rano ujutro 12. jula, general Živanović je potpisao zapovijest upućenu svim potčinjenim jedinicama Drinskog korpusa kojom im je naređeno da "svi autobusi i minibusi koji pripadaju VRS-u budu obezbijeđeni za upotrebu od strane Drinskog korpusa," da dođu na stadion u Bratuncu do 16:30 sati i slijede instrukcije u vezi s lokacijama za podjelu goriva.
	U zapovijesti se dalje navodi da je Komanda Drinskog korpusa poslala poruku Ministarstvu odbrane RS-a sa zahtjevom za mobilizaciju privatnih autobusa.
1567.	Istog jutra, Ministarstvo odbrane RS-a uputilo je svojim mjesnim sekretarijatima tri zapovijesti kojima im je naređeno da nabave autobuse i upute ih u Bratunac.
1568.	Bratunačka brigada je nadzirala podjelu goriva za autobuse i kamione 12. i 13. jula.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1569.	Autobusi koje je nabavio Drinski korpus korišteni su za prijevoz zatočenika bosanskih Muslimana na mjesta zatočenja i pogubljenja.
1570.	Bratunačka brigada obezbijedila je vozila i gorivo za operaciju transfera.
1571.	Žene, djecu i starce, kao i mali broj muškaraca bosanskih Muslimana, koji su se ukrkali na autobuse 12. jula, kojima su trebali biti prebačeni na teritoriju pod kontrolom bosanskih Muslimana, prebrojavali su pripadnici Bratunačke brigade Vojne policije, prisutni u Potočarima u skladu sa zapoviješću kapetana Momira Nikolića iz Bratunačke brigade. Pripadnici MUP-a pomagali su u tom zadatku.
1572.	Oficiri komande i jedinice Drinskog korpusa bili su prisutni u Potočarima nadzirajući prijevoz civila bosanskih Muslimana sa tog područja 12. i 13. jula 1995.
1573.	Dana 12. i 13. jula 1995., žene, djeca i starci odvezeni su autobusima iz Potočara, pod kontrolom snaga VRS-a, na teritoriju pod kontrolom bosanskih Muslimana u blizini Kladnja.
1574.	Neki vojnici su udarali i zlostavljali izbjeglice prilikom ukrcavanja na autobuse.
1575.	Dana 12. i 13. jula 1995., oko 25.000 civila bosanskih Muslimana autobusima je odvezeno iz enklave Srebrenice na teritoriju pod kontrolom BiH.
1576.	Dana 12. jula, jedan vojnik Holandskog bataljona razgovarao je s pukovnikom Svetozarom Kosorićem o organizovanju pratnje pripadnika Holandskog bataljona za konvoj izbjeglica bosanskih Muslimana iz Potočara.
1577.	Pripadnici VRS-a tolerisali su te pratnje za prve konvoje 12. jula. Poslije toga, VRS je zaustavio pratnje.
1578.	Pripadnici Bratunačke brigade Vojne policije koordinirali su ukrcavanje izbjeglica bosanskih Muslimana na autobuse.
1579.	Elementi Bratunačke brigade regulisali su saobraćaj dok su autobusi prolazili kroz Bratunac na putu za Konjević Polje.
1580.	Iako je bilo dogovoreno da se prvo transportuju povrijeđeni, VRS je odbio da se pridržava tog sporazuma. Kada se pukovnik Karremans požalio generalu Mladiću, Mladić je izjavio da će VRS odlučiti o organizaciji transporta.
1581.	Duž puta, neki mještani sela provocirali su putnike srpskim pozdravom sa tri prsta. Drugi su bacali kamenje na prolazeće autobuse.
1582.	Većina žena, djece i staraca stigla je bezbjedno u Tišću.
1583.	Poslije iskrcavanja, oni su bili prisiljeni da nastave pješice nekoliko kilometara kroz "ničiju zemlju" između linija bosanskih Srba i bosanskih Muslimana do Kladnja.
1584.	Vojnici Holandskog bataljona pokušali su da prate autobuse kojima su prevoženi civili bosanski Muslimani iz Potočara. Oni su uspjeli u pratnji prvog konvoja izbjeglica 12. jula, ali su nakon toga zaustavljeni duž puta, a njihova vozila su ukradena pod prijetnjom vatrenim oružjem.
1585.	Pripadnici VRS-a ukrali su od 16 do 18 džipova Holandskog bataljona, kao i oko 100 komada lakog oružja, što je pratnje od strane Holandskog bataljona učinilo nemogućim.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1586.	Uklanjanje stanovnika bosanskih Muslimana iz Potočara okončano je 13. jula naveče do 20:00 sati.
1587.	Uveče 13. jula, general Krstić je izdao zapovijest jedinicama Drinskog korpusa da pretraže područje nekadašnje enklave Srebrenica u potjeri za bosanskim Muslimanima.
1588.	Kada su vojnici UN-a posjetili grad Srebrenicu 14. jula, u gradu nisu zatekli nijednog živog bosanskog Muslimana.
1589.	Dana 14. jula, Savjet bezbjednosti UN-a izrazio je zabrinutost zbog prisilnog premještanja civila iz "bezbjednog područja" Srebrenice od strane bosanskih Srba, ustvrdivši da se radi o očiglednom kršenju njihovih ljudskih prava.
1590.	Dana 17. jula, u svjetlu rastuće međunarodne osude, major Robert Franken, zamjenik komandanta Holandskog bataljona, sastao se s delegacijom VRS-a radi razgovora o stanju ranjenih bosanskih Muslimana na području bivše enklave.
1591.	Gradani Srebrenice koji su se okupili u Potočarima nisu vraćeni u svoje domove čim su prestala neprijateljstva na dotičnom području.
1592.	Aktivna neprijateljstva u samom gradu Srebrenici i južno od enklave već su bila prestala kada je započelo odvoženje ljudi autobusima iz Potočara.
1593.	Nikakva vojna prijetnja nije bila postojala poslije zauzimanja Srebrenice.
1594.	Kako je situacija u Potočarima eskalirala prema krizi naveče 11. jula 1995., u muslimanskoj zajednici se pročulo da bi vojnosposobni muškarci trebalo da odu u šumu, formiraju kolonu s pripadnicima 28. divizije ABiH, i pokušaju se probiti prema teritoriji pod kontrolom bosanskih Muslimana na sjeveru.
1595.	Dana 11. jula oko 22:00 sata, "komanda divizije", zajedno s bosanskim Muslimanima u opštinskim vlastima Srebrenice, donijela je odluku o formiranju kolone.
1596.	Dana 12. jula 1995., kako se kriza u Srebrenici produbljavala, 10.000 do 15.000 muškaraca i dječaka većinom bosanskih Muslimana, civila i pripadnika 28. divizije ABiH, formirali su kolonu i krenuli prema teritoriji pod kontrolom Muslimana u Tuzli.
1597.	Kolona se ukupila blizu sela Jaglici and Šušnjari i nastavila je put prema sjeveru.
1598.	Grupa se sastojala uglavnom od dječaka i muškaraca koji su bili u starosti od 16 do 65 godina.
1599.	Mali broj žena, djece i staraca kretao se sa kolonom kroz šumu.
1600.	Dok je kolona bosanskih Muslimana pokušala da se probije iz enklave, ona se najprije kretala kroz zonu odgovornosti Bratunačke brigade.
1601.	Napuštajući područje Bratunačke brigade, kolona se kretala dalje prema zoni odgovornosti Zvorničke brigade.
1602.	Potčinjene brigade Drinskog korpusa, a posebno Bratunačka i Zvornička brigada, bile su angažovane u borbama sa kolonom dok se ona pokušavala probiti na teritoriju pod kontrolom bosanskih Muslimana.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1603.	Približno trećinu muškaraca u koloni činili su vojnici bosanski Muslimani iz Dvadeset osme divizije, iako nisu svi vojnici bili naoružani. Čelo kolone činile su jedinice 28. divizije, zatim su išli civili pomiješani s vojnicima, a začelje kolone činio je Nezavisni bataljon 28. divizije.
1604.	Okolo ponoći 11. jula, kolona koja se počela kretati duž ose između Konjević Polja i Bratunca.
1605.	U danima koji su uslijedili nakon sastanaka 11. i 12. jula u hotelu "Fontana", jedinice VRS-a, uključujući jedinice Drinskog korpusa koje nisu bile angažovane u kampanji oko Žepe, bile su angažovane da blokiraju kolonu.
1606.	Pored tih jedinica Drinskog korpusa, jedinice koje nisu pripadale Drinskom korpusu, uključujući brigadu Specijalne policije MUP-a, elemente Bataljona vojne policije 65. zaštitnog puka, a poslije toga elementi opštinske policije, takođe su preduzimali akcije na blokiranju kolone.
1607.	Između 12. i 17. jula 1995., Drinski korpus vršio je pretrage na tom području u cilju zarobljavanja ljudi iz kolone.
1608.	Potčinjene brigade Drinskog korpusa, a posebno Zvornička i Bratunačka brigada, kontinuirano su izvještavale Komandu Drinskog korpusa o pitanjima u vezi s kolonom od 12. do 18. jula.
1609.	Dana 12. jula, snage bosanskih Srba pokrenule su artiljerijski napad na kolonu koja je prelazila asfaltni put između područja Konjević Polja i Nove Kasabe na putu za Tuzlu.
1610.	Samo je otprilike jedna trećina muškaraca uspješno prešla asfaltni put i kolona je presječena u dva dijela.
1611.	Žestoka pucnjava i granatiranje nastavljeno su protiv ostatka kolone tokom čitavog dana i tokom noći.
1612.	Do popodneva ili rano uveče 12. jula 1995., snage bosanskih Srba zarobile su veliki broj tih muškaraca u pozadini.
1613.	Postavljane su zasjede i na drugim mjestima, bosanski Srbi pucali su po šumi, pozivajući muškarce da se predaju i obećavajući im da će Ženevske konvencije biti poštovane.
1614.	Na nekim mjestima, snage bosanskih Srba pucale su po šumi iz protivavionskih topova i drugog oružja, ili su koristile ukradenu opremu UN-a kako bi navele muškarce bosanske Muslimane da povjeruju da su prisutni UN ili Crveni krst i da nadziru postupanje s njima nakon zarobljavanja.
1615.	Do 13. jula ujutro, grupa od oko 2.000 do 3.000 ljudi iz kolone stigla je na područje između Konjević Polja i Nove Kasabe.
1616.	Dana 13. jula 1995., snage MUP-a bile su raspoređene duž dionice puta između Konjević Polja i Bratunca gdje je zarobljen najveći dio zarobljenika bosanskih Muslimana iz kolone.
1617.	Snage bosanskih Srba oduzele su zarobljenim muškarcima bosanskim Muslimanima njihove lične stvari i, u nekim slučajevima, izvršavale nasumična pogubljenja po kratkom postupku.
1618.	Najveće grupe muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone zarobljene su 13. jula duž puta između Bratunca i Konjević Polja.
1619.	Nekoliko hiljada muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone koji su bili zarobljeni 13. jula 1995. okupljeni su na livadi u Sandićima ili blizu nje i na fudbalskom terenu u Novoj Kasabi.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1620.	Pored toga, procjenjuje se da je od 1.500 do 3.000 muškaraca zarobljenih iz kolone bilo zatočeno na fudbalskom terenu u Novoj Kasabi 13. jula.
1621.	Kao na livadi u Sandićima, muškarci u Novoj Kasabi bili su prisiljeni da predaju svoje dragocjenosti i ostave svoje stvari.
1622.	Tokom dana zarobljenike su tukli, a neke i ubili.
1623.	General Mladić posjetio je poljanu u Novoj Kasabi poslije podne 13. jula.
1624.	Kasno popodne 13. jula, general Mladić posjetio je livadu i rekao muškarcima da neće biti povrijeđeni, nego razmijenjeni kao ratni zarobljenici i da su njihove porodice bezbjedno prebačene u Tuzlu.
1625.	Prisutne snage bosanskih Srba počele su odvoditi muškarce s livade. Neke su ukrkali na autobuse ili ih sproveli pješice prema obližnjem skladištu u Kravici. Ostali su ukrkani na autobuse i kamione i odvedeni u Bratunac i na obližnje lokacije.
1626.	Muškarci bosanski Muslimani koji su se predali ili bili zarobljeni takođe su držani u autobusima i kamionima. U Kravici, neki kamioni su se zaustavili pored supermarketa 13. jula. U jednom kamionu zadržano je oko 119 muškaraca .
1627.	Kada se posljednji konvoj s pratnjom vraćao prema Potočarima 13. jula, fudbalski teren bio je prazan, izuzev tijela mrtvog muškarca i gomile ličnih stvari u plamenu.
1628.	Dana 13. jula, kolona se nastavila kretati duž puta Kalesija-Zvornik, gdje je takođe upadala u zasjede i pretrpjela daljnje gubitke. Poslije jednog bezuspješnog pokušaja 15. jula da krene naprijed prema linijama fronta sa bosanskim Muslimanima, čelo kolone naposljetku se uspjelo probiti na teritoriju pod kontrolom bosanskih Muslimana 16. jula.
1629.	Snage ABiH, koje su napadale iz pravca Tuzle, pomogle su probivši liniju u dužini od oko jednog i po kilometra za kolonu koja se približavala.
1630.	Napad je nastavljen 14. i 15. jula protiv trećine one kolone koja je uspjela prijeći asfaltni put između Konjević Polja i Nove Kasabe 11. i 12. jula.
1631.	Komanda Drinskog korpusa znala je da je 13. jula 1995. na hiljade bosanskih Muslimana zarobljeno duž puta Bratunac-Konjević Polje.
1632.	Na osnovu zapovijesti koju je 13. jula 1995. izdao general Krstić, jedinice Drinskog korpusa takođe su učestvovala u operacijama čišćenja terena na području bivše enklave.
1633.	Trima podređenim jedinicama Drinskog korpusa, odnosno, Bratunačkoj brigadi, Skelanskom odvojenom bataljonu i Miličkoj brigadi, naloženo je da provedu operacije pretraživanja u bivšoj enklavi i oko nje za borcima bosanskim Muslimanima, i da do 17. jula 1995. izvijeste generala Krstića o svojim naporima.
1634.	Pukovnik Ignjat Milanović, načelnik protivvazdušne odbrane Drinskog korpusa, podnio je 15. jula izvještaj generalu Krstiću o situaciji unutar zona Bratunačke brigade, Miličke brigade i Odvojenog Skelanskog bataljona .
1635.	Pukovnik Milanović napisao je da je upoznat sa situacijom istočno od puta Milići-Konjević Polje-Bratunac, i da su velike grupe neprijateljskih vojnika još prisutne na tom području. Naveo je da Bratunačka brigada još uvijek pretražuje taj teren.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1636.	Pukovnik Milanović je predložio, u odsustvu raspoloživog ljudstva iz Komande Drinskog korpusa, imenovanje komandanta Bratunačke brigade, pukovnika Vidoja Blagojevića, za komandanta snaga angažovanih na pretraživanju terena. General Krstić je poslije toga prihvatio taj prijedlog.
1637.	Na sastanku održanom 16. jula u Štabu Bratunačke brigade, dio snaga MUP-a angažovan je radi protresa terena između Srebrenice i Konjević Polja.
1638.	Dana 16. jula, pukovnik Blagojević izvijestio je da je posjetio sve jedinice angažovane na blokiranju neprijatelja, uključujući MUP, i da je "definirao njihove zadatke, i organizovao njihove udružene akcije i komunikacije."
1639.	Ujutro 17. jula započelo je pretraživanje u Kravici, u pravcu Konjević Polja.
1640.	Do večeri, predalo se oko 200 bosanskih Muslimana, uključujući djecu.
1641.	Komanda Drinskog korpusa je vrlo dobro znala za prisustvo 65. zaštitnog puka u svojoj zoni odgovornosti nakon zauzimanja Srebrenice i s njom je organizovala zajedničku akciju blokiranja kolone.
1642.	Hiljade muškaraca bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave pogubljeno je i pokopano na raznim lokacijama u opštinama Srebrenica, Bratunac i Zvornik.
1643.	Između 7.000 – 8.000 muškaraca bosanskih Muslimana sistematski je ubijeno.
1644.	Neki su ubijani pojedinačno ili u malim grupama od strane vojnika koji su ih zarobili, a neki su ubijani na mjestima gdje su bili privremeno zatočeni.
1645.	Međutim, većina je pobijena u pažljivo orkestriranim masovnim pogubljenjima koja su započela 13. jula 1995., u rejonu neposredno sjeverno od Srebrenice.
1646.	Prilikom pogubljenja zarobljenih muškaraca bosanskih Muslimana, nije učinjen nikakav napor kako bi se razlikovali vojnici od civila.
1647.	Sva pogubljenja sistematski su za metu imala vojnosposobne muškarce bosanske Muslimane, bez obzira na to da li su oni bili civili i vojnici.
1648.	Grupe bosanskih Muslimana koje su ubili pripadnici VRS-a uključivale su dječake i starije muškarce za koje je uobičajeno smatrati da nisu u vojnosposobnoj dobi.
1649.	Neke od žrtava bile teški invalidi i, iz tog razloga, malo je vjerovatno da se radilo o borcima.
1650.	Teške tjelesne ili duševne povrede nanesene su nekolicini osoba koje su preživjele masovna pogubljenja.
1651.	Tokom dana koji su neposredno uslijedili poslije pada srebreničke enklave, jedan broj tijela otriven je na području Potočara. Tijela devetorice muškaraca koji su ubijeni otkrivena su 12. jula od strane Holandskog bataljona na jednoj poljani blizu rijeke, oko 500 metara od baze UN-a. Mrtvi muškarci bili su svi odjeveni u civilnu odjeću i ustrijeljeni u leđa. Lokacija na kojoj su tijela pronađena nalazi se na zapadnoj strani od glavnog puta. Budak se nalazi na zapadnoj strani od glavnog puta.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1652.	Počevši od 12. jula ujutro, snage bosanskih Srba počele su kupiti muškarce iz izbjegličke populacije u Potočarima i zadržavati ih na odvojenim lokacijama.
1653.	Kada su se izbjeglice bosanski Muslimani počeli ukravati u autobuse, vojnici bosanski Srbi sistematski su odvajali vojnosposobne muškarce koji su se pokušavali ukrcati u vozila. Povremeno su zaustavljani i mlađi i stariji muškarci.
1654.	Odvojeni muškarci odvedeni su u jednu zgradu u Potočarima koju su nazivali "bijela kuća".
1655.	Muškarci bosanski Muslimani prisiljavani su da ostavljaju pasoše i legitimacije ispred "bijele kuće".
1656.	Oficiri Drinskog korpusa takođe su viđeni u blizini "bijele kuće" tokom perioda u kom su tamo držani odvojeni muškarci.
1657.	Za sve to vrijeme, u dvorištu Bijele kuće držane su velike grupe očigledno isprepadanih ljudi, koji su odvođeni u Bijelu kuću u regularnim intervalima.
1658.	Patrole Holandskog bataljona pokušavale su da nadziru situaciju, ali im VRS nije dopuštao da uđu u bijelu kuću.
1659.	Jedan holandski oficir udaljen je iz prostorije pod prijetnjom vatrenim oružjem.
1660.	Poslije podne 12. jula, pukovnik UNMO-a, Joseph Kingori, uznemiren zbog izvještaja da muškarce bosanske Muslimane odvođe iza bijele kuće i tamo ubijaju, zatražio je od generala Mladića da objasni situaciju.
1661.	Pojedinačni pucnjevi čuli su se nedaleko od bijele kuće.
1662.	Jedan vojnik Holandskog bataljona 13. jula bio je svjedok pogubljenja jednog muškarca bosanskog Muslimana iza bijele kuće.
1663.	Većina muškaraca koji su bili zatočeni u bijeloj kući autobusima je odvođena do Bratunca, od popodneva 12. jula do 13. jula, i potom su odvođeni na mjesta pogubljenja.
1664.	Počevši od popodneva 12. jula i nastavljajući se tokom 13. jula, muškarci koji su bili zatočeni u bijeloj kući ukravani su na autobuse odvojeno od žena, djece i staraca i odvođeni su iz baze u Potočarima na mjesta zatočenja u Bratuncu.
1665.	Muškarci bosanski Muslimani koji su transportovani iz Potočara 13. jula odvedeni su u pravcu Bratunca i na kraju u zonu odgovornosti Zvorničke brigade.
1666.	Identifikacioni papiri i lične stvari oduzimate su od muškaraca bosanskih Muslimana u Potočarima i od muškaraca zarobljenih iz kolone.
1667.	Nakon što su svi civili bosanski Muslimani otišli iz Potočara, gomile ličnih stvari, uključujući lične karte, koje su bile oduzete od muškaraca i dječaka bosanskih Muslimana su zapaljane.
1668.	Od 12. do 14. jula 1995., nekoliko hiljada muškaraca bosanskih Muslimana zatočeno je bez dovoljno hrane i vode u školi "Vuk Karadžić" i oko nje u približno 80 do 120 autobusa na ulicama grada Bratunca.
1669.	Oko 2.000-3.000 muškaraca bilo je zatočeno u gradu Bratuncu u školi "Vuk Karadžić" i u okolnim zgradama.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1670.	Školu "Vuk Karadžić" i više okolnih zgrada obezbjeđivalo je nekoliko jedinica oružanih snaga Republike Srpske, uključujući pripadnike voda vojne policije Bratunačke brigade, specijalnu policiju, civilnu policiju MUP-a, kao i pripadnike Vukova sa Drine i paravojnih formacija.
1671.	Zatočenicima u zgradi škole "Vuk Karadžić" uskraćene su dovoljne količine vode i medicinska pomoć.
1672.	Zatočeničke su često izvodili iz škole vojnici VRS-a u maskiranim uniformama i policajci u plavim uniformama.
1673.	Jednog zatočenika brutalno je automatskom puškom premlatio policajac u predjelu glave i ramena, nakon čega je ovaj bio sav u krvi. Kasnije ga je taj isti policajac prozvao napolje i tom prilikom su oni unutra čuli stravične jauke. Taj čovjek se nikada nije vratio. Muškarci su uklanjani na taj način u više navrata i danonoćno su se mogli čuti zvuci stenjanja i zapomaganja zatočenika izvan škole.
1674.	Uveče 12. jula, zatočeničke su bili zatočeni u zgradi koja je ličila na skladište i koju su zvali hangar, koja se nalazila iza škole "Vuk Karadžić".
1675.	Hangar je postao toliko pretrpan da nije bilo dovoljno mjesta da bi svako mogao sjesti za svakog, a zatočeničke muškarci su se žalili da će se ugušiti zbog nedostatka prostora i vazduha. Vojnici su prijetili da će ih ubiti ako ne budu šutjeli.
1676.	Jedan muškarac je izveden iz hangara, i zatočeničke su zatim čuli tupe udarce i njegove jauke i stenjanje. Kada su jauke prestali, vojnici su se vratili s baterijskim lampama tražeći od ljudi iz raznih gradova da kažu ko su. Kada niko od zatočenika nije odgovorio, vojnici su nasumično odabirali ljude pod snopom svjetlosti iz baterijske lampe.
1677.	U nekoliko navrata, vojnici su dovođili premlaćene zatočeničke natrag u hangar.
1678.	Neki muškarci morali su da pridržavaju teško premlaćene zatočeničke zbog nedostatka prostora, a neki od povrijeđenih preminuli su tokom noći.
1679.	Dana 13. jula, vojnici su dopustili zatočenicima da pokupe mrtva tijela i iznesu ih iz hangara. Odabrano je deset muškaraca da utovare tijela u vozila i ti muškarci se više nikada nisu vratili.
1680.	Kamioni su stigli i drugi put da pokupe mrtva tijela i tom je prilikom takođe naredeno deseterici zatočenika da utovaraju tijela. Ni ta deseterica muškaraca nisu nikada više viđeni.
1681.	Zatočeničke koji su se vraćali iz nužnika bili bi nasumično odabirani i ubijani.
1682.	Dana 13. jula, zatočeničke su takođe bili zatočeni u autobusima parkiranim ispred škole "Vuk Karadžić".
1683.	Grupe tih muškaraca su izvođene iz autobusa u školu tokom čitave noći i nisu se vraćale.
1684.	U periodu od 12. i 14. jula, više od 50 muškaraca bosanskih Muslimana pogubljen je po kratkom postupku u školi "Vuk Karadžić" i oko nje.
1685.	Pripadnici Bratunačke brigade Vojne policije učestvovali su u stražarenju nad stotinama bosanskih Muslimana koji su bili zatočeni u kompleksu škole "Vuk Karadžić" i autobusima parkiranim u gradu Bratuncu u noći 12. i 13. jula.
1686.	Predstavnik Bratunačkog odsjeka za odbranu postarao se za jedan kamion kojim su tijela prebačena iz škole u Glogovu, gdje je grobnica već bila iskopana.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1687.	Nakon što su tijela uklonjena, grupi od oko 20-30 žena iz Bratunca, koje su bile uhapšene zbog pljačkanja u Potočarima i Srebrenici, opština je naredila da počiste školu.
1688.	Jedan mentalno retardirani bosanski Musliman u autobusu izvan škole "Vuk Karadžić" zaspao je i, nakon što ga je iznenada probudio pripadnik Vojne policije, nehotice je udario po pancirnoj jakni tog policajca. Tog muškarca su iskricali sa autobusa i odveli u školu. Začuo se kratak rafal iz vatrenog oružja i taj se muškarac nikada više nije vratio.
1689.	Ujutro 13. jula, 16 muškaraca bosanskih Muslimana koji su bili zarobljeni iz kolone prebačeni su autobusom iz skladišta u Konjević Polju na obalu rijeke Jadar. Među njima je bio jedan petnaestogodišnji dječak.
1690.	Nakon što su ti muškarci iskracani s autobusa, postrojeni su duž rijeke. Četiri srpska vojnika koja su bila u njihovoj pratnji otvorila su vatru iz automatskih pušaka.
1691.	Jedan od muškaraca bosanskih Muslimana preživio je tako što se bacio u rijeku nakon što je pogoden metkom.
1692.	Put u dolini Cerske nalazio se u zoni operacija Drinskog korpusa, konkretno ili Miličke brigade ili Vlaseničke brigade.
1693.	Čuli su se zvuci paljbe iz lakog naoružanja i mitraljeza. Paljba je trajala oko pola sata.
1694.	Autobusi su se vratili istim putem. Autobuse su slijedili oklopni transporteri a nešto kasnije i ekskavator.
1695.	150 muškaraca prebačeno je na područje duž puta u dolini Cerske oko 3 km od Konjević Polja i oni su pogubljeni po kratkom postupku.
1696.	U periodu od 7. do 18. jula 1996., istražitelji iz Tužilaštva, u saradnji s timom Ljekara za ljudska prava, elshumirali su jednu masovnu grobnicu jugozapadno od puta kroz dolinu Cerske od glavnog puta od Konjević Polja do Nove Kasabe.
1697.	Fizički dokazi ukazuju na to da su žrtve iz doline Cerske bile postrojene pored puta dok su njihovi egzekutori stajali s druge strane puta i da je zemlja sa sjeveroistočne strane puta korištena za pokrivanje tijela na mjestima gdje su pala.
1698.	Sto pedeset tijela izvađeno je iz masovne grobnice blizu Cerske, a utvrđeno je da su uzrok smrti za njih 149 predstavljale rane od pogodaka iz vatrenog oružja.
1699.	Sva ekshumirana tijela pripadala su muškarcima u prosječnoj starosti od 14 do 50 godina.
1700.	Od ekshumiranih tijela, 147 je nosilo civilnu odjeću.
1701.	Četrdeset osam žičanih ligatura izvađeno je iz grobnice, pri čemu ih je oko polovina još bila na rukama žrtava vezanim iza leđa.
1702.	Eksperti su uspjeli pozitivno identifikovati devet ekshumiranih tijela kao osobe navedene na spiskovima nestalih poslije zauzimanja Srebrenice. Sva devetorica bili su muškarci bosanski Muslimani.
1703.	Istraga o čaurama otkrivenim na lokaciji grobnice otkrila je da su čaure pronađene u samoj grobnici odgovarale onima koje su pronađene duž puta na lokaciji grobnice, što ukazuje na to da je na žrtve u grobnici pucano na lokaciji grobnice.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1704.	Tijela žrtava su pokrivana zemljom koja je skidana duž puta preko puta mjesta ukopa, pri čemu se koristila mehanizacija za prekopavanje.
1705.	Između 1.000 i 1.500 muškaraca bosanskih Muslimana iz kolone u zbjegu kroz šumu, koji su bili zarobljeni i zatočeni na livadi u Sandićima, prebačeno je autobusima ili pješice u skladište u Kravici poslije podne 13. jula 1995.
1706.	Oko 18.00 sati, kada je skladište bilo puno, vojnici su počeli bacati granate i pucati direktno po gomili muškaraca koji su bili unutra.
1707.	Stražari koji su bili oko zgrade ubijali su zatočeničke koji su pokušavali pobjeći kroz prozore.
1708.	Kada je pucanje prestalo, skladište je bilo puno leševa.
1709.	Uveče 13. jula 1995., oko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana pogubljeno je u skladištu u Kravici.
1710.	Sljedećeg jutra (14. jula 1995.), vojnici su pozivali ljude kako bi ustanovili da li je iko od ranjenih muškaraca još uvijek u životu. Pošto su identifikovali neke ranjene zatočeničke, stražari su ih tjerali da pjevaju srpske pjesme, a zatim su ih ubili.
1711.	Nakon što je i posljednji ubijen, ekskavator je počeo s iznošenjem tijela iz skladišta. Vodeni tenk korišten je za pranje krvi s asfalta.
1712.	Uveče 13. jula, pukovnik Beara, zajedno s Miroslavom Deronjićem i drugima, počeo je organizovati ukop muškaraca bosanskih Muslimana ubijenih u skladištu u Kravici.
1713.	U periodu od 14. do 16. jula, tijela muškaraca bosanskih Muslimana odvožena su kamionima iz skladišta u Kravici da budu pokopana na lokacijama grobnica u Glogovoj i Ravnicama.
1714.	Pripadnici Bratunačke brigade učestvovali su u ukopu žrtava masakra u skladištu Kravica 14. jula 1995. u Glogovoj.
1715.	Utovarivač preduzeća <i>Rad</i> korišten je za utovar tijela na kamione. Njime su rukovala dvojica pripadnika Bratunačke brigade.
1716.	Pripadnici Inženjerijske čete Zvorničke brigade učestvovali su u operaciji ukopa u Glogovoj poslije masovnih pogubljenja u skladištu Kravica 15. jula 1995.
1717.	Tužilaštvo je uputilo tim eksperata da ispita skladište u Kravici 30. septembra 1996. Eksperti su utvrdili prisustvo tragova pogodaka metaka, ostataka eksploziva, metaka i čaura, kao i ljudske krvi, kostiju i tkiva po zidovima i podovima zgrade.
1718.	Grobnicu Glogova 2 ekshumiralo je Tužilaštvo u periodu od 11. septembra do 22. oktobra 1999. Pronađeno je najmanje 139 osoba.
1719.	Pol žrtava ekshumiranih na Glogovoj 2 mogao je biti utvrđen u 109 slučajeva i svi su bili muškarci.
1720.	Većina žrtava ekshumiranih u Glogovoj 2 umrla je od rana zadatih vatrenim oružjem, a u 22 slučaja bilo je dokaza o paljenju tijela. Nisu otkrivene ligature ni povezi za oči.
1721.	Komadi građevinskog materijala i okvira za vrata i drugi artefakti pronađeni na lokaciji primarne grobnice Glogova 1 takođe su odgovarali skladištu u Kravici.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1722.	Primarne grobnice u Glogovoj sadržale su tijela žrtava koje su bile povrijeđene uslijed eksplozivnog praska u obliku granata i šrapnela.
1723.	Ekshumacije su provedene u Glogovoj 1 u periodu od 7. augusta do 20. oktobra 2000.
1724.	U Glogovoj 1 pronađena su tijela najmanje 191 osobe.
1725.	U jednoj od podgrobica u Glogovoj 1, pronađeno je 12 osoba vezanih ligaturama, zajedno s dokazima o povezima za oči na tri tijela.
1726.	Primarna lokacija grobnice u Glogovoj 1 nalazi se na manje od 400 metara od komandnog mjesta Prvog pješadijskog bataljona Bratunačke brigade.
1727.	Tužilaštvo je ekshumiralo lokaciju Zeleni Jadar 5 u periodu od 1. do 21. oktobra 1998.
1728.	Od najmanje 145 pojedinaca u grobnici, za njih 120 je utvrđeno da su muškarci, dok za ostale to nije utvrđeno. Preovlađujući uzrok smrti bile su rane nanesene vatrenim oružjem. Otkrivene su dvije ligatures, ali nisu pronađeni nikakvi povezi za oči.
1729.	Između 1.000 i 4.000 muškaraca bosanskih Muslimana koji su bili zarobljeni iz kolone bilo je 13. jula zatočeno na livadi u Sandićima, lociranoj na putu Konjević Polje Bratunac. Većina tih muškaraca bili su civili.
1730.	Vojnici koji su stražarili nad muškarcima na livadi u Sandićima prisiljavali su ih da bacaju svoje stvari na velike gomile i da predaju svoje dragocjenosti.
1731.	Dok su zarobljenici bili na livadi, davano im je veoma malo hrane i nešto vode. Muškarci su prisiljavani da leže na svojim stomacima, čak i na duže vrijeme, da pozdravljaju srpskim pozdravom i da pjevaju srpske pjesme, kao što su "Živeo kralj, živela Srbija".
1732.	Jednog muškarca su natjerali da dovikuje muškarcima bosanskim Muslimanima u koloni da je "bezbjedno doći Srbima".
1733.	Zatočenik koji je rekao oficiru bosanskih Srba da je bio u streljačkoj jedinici, premlaćen je. Jedan drugi muškarac koji je pružio ruku da dobije vode šutiran je u glavu od strane vojnika a zatim ustrijeljen.
1734.	Tokom dana, oni koji su bili ranjeni ili povrijeđeni upućeni su u jednu kuću u blizini livade i kasnije su pogubljeni.
1735.	Oko 30 muškaraca odvedeno je kamionom, sa lopatama i krampovima, i nikada više nisu viđeni.
1736.	Prisutne snage bosanskih Srba počele su naređivati muškarcima da se maknu s livade. Dok su neki od zatočenika išli prema obližnjem skladištu u Kravici, ostali su ukrcavani na autobuse i kamione i odvedeni prema Bratuncu i drugim obližnjim lokacijama.
1737.	Dok su se autobusi pretrpani ženama, djecom i starcima, bosanskim Muslimanima, kretali od Potočara prema Kladrju, bili su zaustavljeni u Tišću, pretreseni, a muškarci bosanski Muslimani koji su pronađeni skinuti su s autobusa.
1738.	Načelnik štaba Miličke brigade i pripadnici njegove jedinice bili su prisutni na mjesto pretresa u Tišći po zapovijestima iz Komande Drinskog korpusa.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1739.	Ljudstvo Drinskog korpusa bilo je prisutno u Tišci 12. jula 1995. Oficir Holandskog bataljona koji je bio u pratnji jednog od prvih konvoja autobusa i kamiona naišao je na majora Šarkića, načelnika štaba Miličke brigade, na kontrolnom punktu Tišća.
1740.	Muškarce bosanske Muslimane koji su uspjeli doći do Luke autobusom odvajali su vojnici VRS-a i zatočili ih u obližnjoj osnovnoj školi.
1741.	Sa kontrolnog punkta više zatočenika je odvedeno u obližnju školu.
1742.	Dana 13. jula vojnici VRS-a zatočili su 22 muškarca bosanska Muslimana u školi Luke. Muškarci su skinuti s autobusa i kamiona koji su prolazili duž puta blizu škole.
1743.	U školi, jedan vojnik je po svemu sudeći prenosio i primao zapovijesti poljskim telefonom.
1744.	Tokom večeri, muškarci koji su držani u školi su svi odvedeni u školsku zgradu gdje su ih vojnici VRS-a ispitivali.
1745.	Jedan stariji muškarac udaren je metalnom šipkom koju je koristio kao štap.
1746.	Negdje oko ponoći, 23 muškarca ukrcana su na kamion s rukama vezanim na leđima. Kamion je stigao do tačke zaustavljanja, i vojnici su došli do stražnjeg dijela kamiona i počeli su pucati na zatočenike.
1747.	Muškarci bosanski Muslimani, iz Potočara, kao i iz Sandića i Nove Kasabe, koji su noć 13. jula proveli u gradu Bratuncu prebačeni su sljedećeg dana u dugoj koloni autobusa na razna privremena mjesta zatočenja i mjesta pogubljenja u općinama Bratunac i Zvornik.
1748.	Nakon što su bili zatočeni u Bratuncu u periodu od jednog do tri dana, zatočenici su prebačeni na druga mjesta.
1749.	Dana 13. i 14. jula, resursi Zvorničke brigade korišteni su za lociranje mjesta zatočenja za zarobljenike.
1750.	Zatočenici koji nisu ubijeni 13. jula 1995. naknadno su autobusima prebačeni na mjesta pogubljenja dalje na sjever od Bratunca, unutar zone odgovornosti Zvorničke brigade.
1751.	Pripadnici Vojne policije Bratunačke brigade bili su dio jedinica VRS-a koje su obezbeđivale pratnju muškarcima bosanskim Muslimanima do opštine Zvornik i stražarili nad njima u zatočeničkim objektima.
1752.	Pripadnici Vojne policije Bratunačke brigade učestvovali su u prebacivanju zatočenika bosanskih Muslimana u Zvornik ujutro 14. jula. Momir Nikolić dao je instrukcije Vojnoj policiji da obezbjedi pratnju autobusa do Zvornika.
1753.	Orahovac se nalazi unutar zone odgovornosti Četvrtog bataljona Zvorničke Brigade.
1754.	U određenom momentu kasno naveče 13. jula, odred Vojne policije iz Zvorničke brigade raspoređen je u Orahovac.
1755.	Velika grupa zatočenika koji su bili držani preko noći u Bratuncu autobusima je odvezena u konvoju od 30 vozila do škole Grbavci u Orahovcu rano ujutro 14. jula 1995.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1756.	Kada su tamo stigli, školska fiskulturna sala bila je već napola popunjena zatočenicima koji su pristizali od ranih jutarnjih sati i, u roku od nekoliko sati, zgrada je bila sasvim puna.
1757.	Između 1.000 i 2.500 muškaraca bosanskih Muslimana zatočeno je oko podneva 14. jula u školi Grbavci u Orahovcu.
1758.	Vojnici VRS-a koji su stražarili u školi prisiljavali su ih da svoje stvari ostavljaju napolju prije ulaska u školu.
1759.	Zatočenicima u školi Grbavci nije davana nikakva hrana i dato im je samo malo vode. Ljudi su uslijed vrućine gubili svijest.
1760.	Fiskulturna sala bila je pretrpana i zagušljiva.
1761.	Stražari bi povremeno pucali u plafon kako bi utišali uspaničene zatočeničke.
1762.	Neki zatočenički izvedeni su napolje i ubijeni.
1763.	Kasnije 14. jula, zatočenički iz škole Grbavci u Orahovcu dovedeni su na obližnju poljanu i pogubljeni.
1764.	Nakon što su nekoliko sati bili držani u fiskulturnoj sali, muškarci su tog popodneva izvedeni napolje u manjim grupama na mjesta pogubljenja. Svakom od zatočenika povezima su vezali oči i davali im da piju vode dok su izlazili iz fiskulturne sale.
1765.	Zatočenički su zatim odvođeni kamionima na mjesta pogubljenja koja su se nalazila na udaljenosti od jednog kilometra.
1766.	Muškarci su postrojani i pucano im je u leđa; oni koji su preživjeli početnu paljbu ubijeni su dodatnim pucnjem.
1767.	Korištene su dvije susjedne livade; kada bi jedna bila napunjena tijelima, egzekutori bi prelazili na drugu.
1768.	Pogubljenja su nastavljena tokom čitavog popodneva i poslije smrkavanja i trajala su do oko 05:00 ujutro 15. jula. Tokom noći, mjesto pogubljenja bilo je osvijetljeno prednjim svjetlima utovarivača ili ekskavatora.
1769.	Pripadnici Bratunačke brigade Vojne policije učestvovali su u transportu muškaraca bosanskih Muslimana iz Bratunca prema školi Grbavci u Orahovcu, u opštini Zvornik, rano poslije podne 14. jula.
1770.	Vojnici iz Komande Zvorničke brigade i Četvrtog bataljona Zvorničke brigade pomagali su u stražarenju nad zatočenicima u školi Grbavci u Orahovcu.
1771.	Pripadnici Vojne policije Zvorničke brigade pomagali su u zatočavanju zarobljenika, uz odobrenje Dragana Obrenovića, zamjenika komandanta Zvorničke brigade, koji je znao za operaciju ubijanja u vrijeme kada je odobrio pripadnicima Vojne policije da pomažu Dragi Nikoliću.
1772.	Pripadnici Zvorničke brigade učestvovali su u pritvaranju, pogubljenju i ukopu muškaraca bosanskih Muslimana u školi u Grbavcima i na obližnjoj poljani u Orahovcu 14. jula 1995.
1773.	Ljudstvo Četvrtog bataljona Zvorničke brigade bili su prisutni u Orahovcu tokom pogubljenja, pomažući u njihovom počinjenju.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1774.	Pripadnici organa bezbjednosti Zvorničke brigade učestvovali su u operaciji pogubljenja u Orahovcu.
1775.	"Operaciju čišćenja" u školi u Grbavcima organizovao je Miomir Jasiković, komandant Vojne policije Zvorničke brigade.
1776.	Mehanizacija i oprema Inženjerijske čete Zvorničke brigade bila je angažovana na zadacima vezanim za ukop žrtava iz Orahovca u periodu od 14. do 16. jula 1995.
1777.	Pripadnici Inženjerijske čete Zvorničke brigade učestvovali su u pokopavanjima u noći 14. jula i tokom jutra 15. jula, koristeći opremu koja je pripadala Inženjerijskoj četi Zvorničke brigade.
1778.	Fotografije iz vazduha pokazuju da je teren u Orahovcu raskopavan u periodu od 5. do 27. jula 1995.
1779.	Na tom području pronađene su dvije primarne masovne grobnice, koje su istražitelji prozvali "Lažete 1" i "Lažete 2".
1780.	Grobnicu Lažete 1 Tužilaštvo je ekshumiralo u periodu od 13. jula do 3. augusta 2000.
1781.	Svaka od 130 osoba otkrivenih u Lažetama 1 čiji je pol mogao biti utvrđen bila je muškog pola.
1782.	U grobnici Lažete 1 pronađeno je stotinu trideset osam poveza za oči.
1783.	Identifikacioni materijal za 23 osobe, navedene kao nestale poslije pada Srebrenice, lociran je tokom ekshumacija na toj lokaciji.
1784.	Grobница Lažete 2 djelimično je ekshumirana od strane zajedničkog tima Tužilaštva i Ljekara za ljudska prava u periodu od 19. augusta do 9. septembra 1996., a ekshumacija je kompletirana 2000.
1785.	U grobnici Lažete 2 locirano je stotinu i četrdeset sedam poveza za oči. Jednoj žrtvi noge su bile vezane vrećom od tkanine.
1786.	Dvadeset jedna osoba, koje su se vodile kao nestale poslije zauzimanja Srebrenice, pozitivno je identifikovana tokom prve ekshumacije grobnice Lažete 2. Sve te osobe bile su muškarci bosanski Muslimani. Identifikacioni dokumenti za daljnja četiri muškarca koji su se vodili kao nestali poslije pada Srebrenice otkriveni su tokom ekshumacija na toj lokaciji 2000. godine.
1787.	Dana 11. aprila 1996., istražitelji iz Tužilaštva otkrili su brojne ostatke tkanine na mjestu "otpada" na terenu škole u Grbavcima kod fiskulturne sale. Ti ostaci tkanine nisu se mogli razlikovati od poveza za oči otkrivenih tokom ekshumacije grobnice Lažete 2.
1788.	Forenzička analiza uzoraka tla/polena, poveza za oči, ligatura, čaura i snimaka iz vazduha datuma nastanka/raskopavanja je ukazala na to da su tijela iz grobnica Lažete 1 i Lažete 2 uklonjena i pokopana dodatno u sekundarne grobnice pod nazivom Put u Hodžićima 3, 4 i 5. Snimci iz vazduha pokazuju da su te sekundarne grobnice nastale između 7. septembra i 2. oktobra 1995., i sve su ekshumirane od strane Tužilaštva 1998. godine.
1789.	Slično obrascu kao i u drugim grobnicama u vezi sa Srebrenicom, za ogromnu većinu tijela u grobnicama Put u Hodžićima 3, 4 i 5 utvrđeno je da su muškarci i da su umrli od strelnih rana. Iako je samo jedna ligatura pronađena tokom ekshumacija na te tri lokacije, pronađeno je ukupno 90 poveza za oči.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1790.	Dana 14. jula, oko 1000 muškaraca sa mjesta zatočenja u Bratuncu i okolini transportovano je u školu u Petkocima.
1791.	Kao i na drugim mjestima zatočenja, uslovi u školi u Petkocima bili su nepodnošljivi. Bilo je krajnje vruće i pretrpano, muškarci nisu imali hranu i vodu, a neki zatočenici su toliko ožednjeli da su bili primorani da piju vlastiti urin.
1792.	Periodično, vojnici su dolazili i tukli zatočenike ili ih prozivali da budu ubijeni.
1793.	Uveče 14. jula i rano ujutro 15. jula, oko 1.000 muškaraca prebačeno je iz škole u Petkocima do obližnje brane, gdje su pogubljeni paljbom iz automatskih pušaka. Žrtve su pokopane u masovnim grobnicama na brani. Poslije toga njihovi zemni ostaci premješteni su u obližnje sekundarne masovne grobnice.
1794.	Grupe od pet ili deset zatočenika iskrcavane su sa kamiona. Zatim su postrojavane i ustrijeljene. Neki su preklinjali tražeći vodu prije nego što su ubijeni, ali niko nije dobio vodu.
1795.	Kada bi vojnici završili sa rundom ubijanja, smijali bi se i zbijali šale. Zatim bi obilazili oko tijela ubijajući ranjene.
1796.	Vozači i kamioni iz Šestog pješadijskog bataljona Zvorničke brigade korišteni su 15. jula 1995. za transport zarobljenika sa mjesta zatočenja na mjesto pogubljenja na brani u Petkocima.
1797.	Inžinjerijska četa Zvorničke brigade angažovana je da radi sa opremom za zgrtanje tla kako bi pomogla u ukopu žrtava sa brane u Petkocima.
1798.	Tim istražitelja iz Tužilaštva ekshumirao je grobnicu na brani u Petkocima između 15. i 25. aprila 1998.
1799.	Minimalan broj pojedinaca lociranih u ovoj grobnici bio je 43, ali su samo njih 15 mogli biti identifikovani kao muškarci, dok je ostatak neutvrđen. Šest dijelova tijela pokazivalo je jasno strelne rane, pri čemu je daljnih 17 pokazivalo vjerovatne ili moguće strelne rane.
1800.	Forensički testovi pokazuju da je grobnica poznata pod nazivom Liplje 2 sekundarna grobnica povezana s primarnom grobnicom na brani u Petkocima.
1801.	Grobnicu Liplje 2 ekshumiralo je Tužilaštvo između 7. i 25. augusta 1998.
1802.	Snimci iz vazduha pokazuju da je Liplje 2 stvoreno između 7. septembra i 2. oktobra 1995.
1803.	Tragovi oznaka mehaničkih zubaca i točkova pokazuju da je grobnicu iskopao rovokopač na točkovim s prednjom ralicom koja je bila nazubljena.
1804.	Minimalan broj od 191 osoba lociran je u ovoj grobnici, pri čemu je za 122 njih utvrđeno da su muškarci, a za preostale nije utvrđen pol.
1805.	U slučajevima gdje je uzrok smrti mogao biti utvrđen, preovlađivale su strelne rane.
1806.	Iako su u Liplju 2 otkrivene 23 ligature, nije otkriven nijedan povez za oči.
1807.	Mjesto pogubljenja na brani u Petkocima nalazi se manje od dva kilometra od komandnog mjesta Šestog pješadijskog bataljona Zvorničke brigade u Baljkovici.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1808.	Dana 14. i 15. jula 1995., sredstva Zvorničke brigade korištena su za podršku pogubljenja u Orahovcu i na brani u Petkocima.
1809.	Pogubljenje velikih razmjera i operacija ukopa izvedeni su u Kozluku između 15. i 16. jula.
1810.	Mjesto pogubljenja Kozluk nalazilo se u zoni odgovornosti Zvorničke brigade.
1811.	Ekskavatori i buldožeri Zvorničke brigade koji su djelovali na području Kozluka od 16. jula 1995. učestvovali su u radu vezanom za ukop žrtava sa mjesta pogubljenja Kozluk.
1812.	Pripadnici Inženjerijske čete Zvorničke brigade učestvovali su u ukopu muškaraca bosanskih Muslimana u masovnu grobnicu kod Kozluka 16. jula 1995.
1813.	Tužilaštvo je 1999. ekshumiralo jednu grobnicu u blizini mjesta Kozluka.
1814.	Minimalan broj tijela otkrivenih u grobnici u Kozluku bio je 340, i sve osobe za koje je pol mogao biti utvrđen bile su muškarci.
1815.	Strelne rane predstavljale su preovlađujući uzrok smrti kod tijela za koja je uzrok mogao biti utvrđen.
1816.	Više tijela ekshumiranih na Kozluku pokazivalo je znake ranije postojećeg invaliditeta ili hronične bolesti, u rasponu od artritisa do amputacije.
1817.	U grobnici Kozluk pronađeno je pedeset pet poveza za oči i 168 ligatura.
1818.	Uzorci bilja pronađeni u grobnici dokazuju da su žrtve pogubljene negdje sredinom jula.
1819.	Fotografije iz vazduha pokazuju da je masovna grobnica u Kozluku stvorena između 5. i 17. jula 1995. i da je ponovo raskopana između 7. i 27. septembra 1995.
1820.	Primarna grobnica Kozluk povezana je sa sekundarnom grobnicom Putu u Čančarima 3, koju je Tužilaštvo ekshumiralo između 27. maja i 10. juna 1998.
1821.	Na fotografijama iz vazduha vidi se da je grobnica Put u Čančarima 3 prvi put iskopana poslije 27. septembra 1995., i da je ponovo zakopana prije 2. oktobra 1995.
1822.	Pored uobičajenih analiza tla, materijala i čaura, veza između dvije grobnice ustanovljena je prisustvom na oba ta mjesta fragmenata zelenih flaša i etiketama na flašama za koje je poznato da potiču iz punionice "Vetinka" u blizini masovne grobnice Kozluk.
1823.	U grobnici Put u Čančarima 3, sva tijela čiji je pol mogao biti utvrđen bili su muškarci i da su strelne rane bile preovlađujući uzrok smrti onih osoba za koje je uzrok mogao biti utvrđen.
1824.	Tokom ekshumacija grobnice Put u Čančarima 3, pronađeno je osam poveza za oči i 37 ligatura.
1825.	Sve žrtve koje su pronađene u primarnim i sekundarnim grobnicama nosile su civilnu odjeću.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1826.	Dana 14. jula 1995., više zatočenika iz Bratunca autobusima je prebačeno na sjever u školu u selu Pilica, sjeverno od Zvornika.
1827.	Kao i u drugim zatočeničkim objektima, nije bilo hrane ni vode i nekoliko muškaraca u fiskulturnoj sali je umrlo od vrućine i dehidracije.
1828.	Muškarce su držali u školi u Pilici dvije noći.
1829.	Škola u Pilici takođe se nazivala škola u Kuli.
1830.	U školi u Pilici zatočenike su čuvali vojnici VRS-a koji su stražarili u smjenama.
1831.	Tokom noći "dvojica ili trojica muškaraca umrli su [...] od nedostatka vazduha" u školi u Pilici
1832.	Iza škole su se čuli pucnjava i zapomaganje ljudi.
1833.	U školi u Pilici zarobljenicima nije uvijek dopuštano da odu u toalet. Kada im je to dopuštano, vojnici bi neke od njih tukli kundacima pušaka.
1834.	Dana 15. jula, vojnici su oduzeli zarobljenicima nakit, satove i novac.
1835.	U školi u Pilici, tokom noći 15. jula muškarci su izvođeni napolje i čuli su se jauci. Neki od muškaraca nisu se vratili.
1836.	Vojna ekonomija Branjevo nalazila se pod neposrednim ovlastima i kontrolom Prvog pješadijskog bataljona Zvorničke brigade.
1837.	Dana 16. jula, muškarci bosanski Muslimani, koji su bili zatočeni dva dana u školi u Pilici, odvedeni su autobusom na obližnju Vojnu ekonomiju Branjevo i pogubljeni.
1838.	Dana 16. jula, muškarci su prozivani da izađu napolje iz škole i ukrcavani su na autobuse sa rukama vezanim na leđima.
1839.	Autobusi koji su dovezli zatvorenike na Vojnu ekonomiju Branjevo nosili su oznake transportnih preduzeća "Centrotans Sarajevo" i "Drinatrans Zvornik".
1840.	Po dolasku na farmu, pripadnici Vojne policije Drinskog korpusa, koji su pratili autobuse sa zatočenicima, počeli su iskrcevati muškarce bosanske Muslimane u grupama od po deset njih koje su odvodili na pogubljenje.
1841.	Zarobljenici su iskrcevani iz autobusa u grupama i odvođeni na poljanu. Vojnici, koji su stajali u stroju, rekli su im da se okrenu leđima i pucali su u zarobljenike iz automatskih pušaka i mitraljeza.
1842.	Nakon što je svaka grupa muškaraca bosanskih Muslimana pogubljena, vojnici su pitali da li ima još ikog živog. Muškarci koji su se odazvali takođe su ubijeni.
1843.	Kada su neki od vojnika prepoznali poznanike iz Srebrenice, tukli su ih i ponižavali prije nego što će ih ubiti.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1844.	Polje smrti bilo je prekriveno sa oko 1.000 mrtvih tijela kada je stigla teška mehanizacija da ih ukopa na tom mjestu.
1845.	Fotografije iz vazduha, snimljene 17. jula 1995., na području oko Vojne ekonomije Branjevo, pokazuju veliki broj leševa na poljani u blizini farme, kao i tragove ekskavatora kojima su kupljena tijela za poljane.
1846.	Pripadnici Vojne policije Drinskog korpusa bili su angažovani u stražarenju nad zatočenicima bosanskim Muslimanima u autobusima koji su ih odvezli na mjesto pogubljenja na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
1847.	Pripadnici Desetog diverzantskog odreda Glavnog štaba učestvovali su u lišavanjima života na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
1848.	Dražen Erdemović, pripadnik Desetog diverzantskog odreda VRS-a, učestvovao je u masovnom pogubljenju.
1849.	Gospodin Erdemović i drugi pripadnici njegove jedinice primili su zapovijesti u vezi s pogubljenjima ujutro 16. jula 1995.
1850.	Oprema Zvorničke brigade korišćena je za aktivnosti u vezi s ukopom žrtava na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
1851.	Dana 17. jula, pripadnici Inženjerijske čete Zvorničke brigade učestvovali su u iskopavanju masovnih grobnica poslije pogubljenja oko 1.000 muškaraca bosanskih Muslimana na Vojnoj ekonomiji Branjevo.
1852.	Grobница na vojnoj ekonomiji u Branjevu (takođe poznata kao grobnica u Pilici) ekshumirana je u periodu od 10. do 24. septembra 1996. od strane Tužilaštva i tima Ljekara za ljudska prava.
1853.	U slučajevima u kojima je pol tijela mogao biti utvrđen radilo se o muškarcima, a u slučajevima u kojima je uzrok smrti mogao biti utvrđen radilo se o strelnim ranama.
1854.	Osamdeset tri ligature i dva poveza za oči locirani su u ovoj grobnici. Pozitivna identifikacija je napravljena za 13 osoba koje su nestale poslije zauzimanja Srebrenice. Svi su bili muškarci, bosanski Muslimani.
1855.	Za grobnicu poznatu kao Put u Čančarima 12 utvrđeno je da predstavlja sekundarnu grobnicu povezanu s primarnom grobnicom na vojnoj ekonomiji Branjevo. Snimke iz vazduha pokazuju da je ova sekundarna grobnica iskopana u periodu od 7. do 27. septembra 1995. i ponovo zakopana prije 2. oktobra 1995.
1856.	U slučajevima u kojima je uzrok smrti mogao biti utvrđen radilo se o pucnjima iz vatrenog oružja.
1857.	U toj grobnici takođe je otkriveno šesnaest ligatura i osam poveza za oči.
1858.	Jedna osoba je pozitivno identifikovana kao muškarac, bosanski Musliman koji je bio na spisku nestalih poslije zauzimanja Srebrenice.
1859.	Dom kulture u Pilici nalazio se u zoni odgovornosti Drinskog korpusa.
1860.	Dana 16 jula, vojnici VRS-a ubili su oko 500 muškaraca, bosanskih Muslimana u Domu kulture u Pilici.

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
1861.	Analizom DNK uzoraka krvi i tkiva prikupljenih u Domu kulture u Pilici utvrđeno je da su ti uzorci ljudskog porijekla.
1862.	Tragovi hitaca iz vatrenog oružja pronađeni su na zidu iza bine, što ukazuje na to da su muškarci prije pogubljenja izvedeni na binu i da su na njih po svemu sudeći pucali vojnici koji su se nalazili na balkonu sa pogledom na binu.
1863.	Tužilaštvo je uputilo tim eksperata da provede forenzičko ispitivanje Doma kulture u Pilici u periodu od 27. do 29. septembra 1996., i ponovo 2. oktobra 1998.
1864.	Tokom perioda od nekoliko sedmica, u septembru i početkom oktobra 1995., snage bosanskih Srba iskopale su više primarnih masovnih grobnica sa tijelima pogubljenih muškaraca, bosanskih Muslimana, i ponovno ih pokopale u sekundarnim grobnicama na još udaljenijim lokacijama.
1865.	Operaciju ponovnog ukopa, koja je provedena negdje u septembru i oktobru 1995., naredio je Glavni štab VRS-a. Pukovnik Beara, načelnik bezbjednosti Glavnog štaba, i potpukovnik Popović, pomoćnik komandanta Drinskog korpusa, rukovodili su ovom operacijom.
1866.	Operacija ponovnog ukopa provedena je na terenu od strane Bratunačke i Zvorničke brigade.
1867.	Pripadnici Inženjerijske čete Zvorničke brigade, zajedno s vojnicima koji nisu bilo pripadnici Zvorničke brigade, iskopali su tijela u primarnim grobnicama i transportovali ih do novih grobnica, koristeći opremu Zvorničke brigade.
1868.	U Bratunačkoj brigadi, kapetan Nikolić, načelnik za bezbjednost i obavještajni poslove, bio je zadužen za organizaciju operacije.
1869.	U Zvorničkoj brigadi, pomoćnik komandanta za bezbjednost, potporučnik Drago Nikolić, bio je odgovoran za operaciju.
1870.	Glavni štab VRS-a obezbjeđivao je gorivo Zvorničkoj brigadi za operaciju ponovnog pokopavanja i zadužio kapetana Milorada Trbića, oficira bezbjednosti u Zvorničkoj brigadi, za vođenje evidencije o podjeli goriva.
1871.	Potporučnik Drago Nikolić i Vojna policija Zvorničke brigade obezbjeđivali su bezbjednost saobraćaja tokom operacije ponovnog ukopa koja je vršena otprilike od kraja septembra do kraja oktobra 1995.
1872.	Masovne grobnice kod brane blizu Petkovaca, u Kozluku, Glogovoj, Orahovcu i na vojnoj ekonomiji u Branjevu prekopane su i iz njih su ekshumirana tijela.
1873.	Najveća udaljenost između primarnih i sekundarnih grobnica (od Vojne ekonomije u Branjevu do Puta u Čančarima) bila je 40 kilometara.
1874.	Istražiteljima Tužilaštva prvi put je dopušteno da posjete to područje u januaru 1996.
1875.	Forenzički dokazi pokazuju da su postojale dvije vrste masovnih grobnica, "primarne grobnice", u koje su osobe stavljane ubrzo nakon smrti, i "sekundarne grobnice", u koje su iste osobe kasnije ponovo pokopane.
1876.	Počevši od 1996. godine, Tužilaštvo je obavilo ekshumacije iz 21 grobnice povezane sa zauzimanjem Srebrenice: četiri tokom 1996. (u Cerskoj, Novoj Kasabi, Orahovcu (takođe poznata kao Lažete 2) i na Vojnoj ekonomiji Branjevo (Pilica)); osam tokom 1998. (brana u Petkovcima, Put u Čančarima 12, Put u Čančarima 3, Put u Hodžićima 3, Put u Hodžićima 4, put u Hodžićima 5, Lipje 2 i Zeleni Jadar 5); pet tokom 1999. (Kozluk, Nova Kasaba, Konjević Polje 1, Konjević Polje 2 i Glogova 2); i četiri tokom 2000. (Lažete 1, Lažete 2C,

Predložena činjenica br.	Predložena činjenica o kojoj je već presuđeno
	Ravnice i Glogova 1).
1877.	Od 21 ekshumirane grobnice, njih 14 su bile primarne grobnice, gdje su tijela stavljena neposredno nakon što su dotične osobe ubijene. Od tih grobnica, osam njih je naknadno prekopano i tijela su premještena i ponovo pokopana na drugim mjestima, često u sekundarnim grobnicama lociranim na udaljenijim područjima. Sedam od ekshumiranih grobnica predstavljale su sekundarna mjesta ukopa.
1878.	Sve primarne i sekundarne masovne grobnice povezane sa zauzimanjem Srebrenice koje je lociralo Tužilaštvo nalazile su se u zoni odgovornosti Drinskog korpusa.
1879.	Kao rezultat balističkih ispitivanja, analize tla i analize materijala, otkrivene su veze između nekih primarnih grobnica i nekih sekundarnih grobnica.
1880.	Među identifikacionim dokumentima i predmetima pronađenim u masovnim grobnicama bile su registracione karte i drugi papiri sa referencama na Srebrenicu.
1881.	Neka tijela u grobnicama pozitivno su identifikovana kao bivši stanovnici Srebrenice, na osnovu karakterističnih ličnih predmeta pronađenih na tijelima kao što su nakit, umjetni udovi i fotografije.
1882.	Polna distribucija osoba navedenih kao nestale iz Srebrenice na spisku MKCK-a (upoređenim sa drugim izvorima) odgovara polnoj distribuciji tijela ekshumiranih iz grobnica.
1883.	Ogromnu većinu ljudi registrovanih kao nestali čine muškarci. Samo jedno od 1.843 tijela za koja je pol utvrđen pripadalo je ženskoj osobi.
1884.	Postoji korelacija između starosne distribucije osoba koje se vode kao nestale i tijela ekshumiranih iz grobnica u Srebrenici: 26,4 posto osoba koje se vode kao nestale bile su u starosnoj dobi od 13 do 24 godine, a 17,5 posto ekshumiranih tijela spada u tu starosnu grupu; 73,6 posto osoba navedenih kao nestale imale su preko 25 godina, a 82,8 ekshumiranih tijela spadalo je u tu starosnu grupu.
1885.	Istražitelji su otkrili najmanje 448 poveza za oči na tijelima otkrivenim tokom ekshumacija na deset odvojenih mjesta ili pored tih tijela.
1886.	Najmanje 423 ligature locirane su tokom ekshumacija na 13 odvojenih mjesta. Neke od njih bile su napravljene od platna i konopca, ali su uglavnom bile od žice.
1887.	Ogromna većina žrtava lociranih u grobnicama za koje se uzrok smrti mogao utvrditi podlegla je ranama iz vatrenog oružja.
1888.	Neke od žrtava bile su teški invalidi.
1889.	Forenzičkim testovima povezane su neke primarne grobnice i neke sekundarne grobnice, odnosno: Vojna ekonomija Branjevo i Put u Čančarima 12; brana u Petkovcima i Liplje 2; Orahovac (Lažete 2) i Put u Hodžićima 5; Orahovac (Lažete 1) i Put u Hodžićima 3 i 4; Glogova i Zeleni Jadar 5; i Kozluk i Put u Čančarima 3.